The graphic consists of four large, overlapping circles in a 2x2 grid. Each circle contains a smaller, solid white circle in its center. The circles are semi-transparent, allowing the background color to show through.

**Strategija razvoja
urbanog područja Virovitica
2021.-2027.**

RUJAN 2022.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Zemljopisno područje koje SRUP obuhvaća	4
2.1. Teritorijalni obuhvat	4
2.2. Teritorijalni kontekst	6
2.2.1. Geoprostorni i geoprometni položaj	6
2.2.2. Osnovna prirodna obilježja	7
3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a	8
4. Srednjoročna vizija razvoja	11
5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala	14
5.1. Društvo	15
5.2. Gospodarstvo	17
5.3. Urbano okruženje	19
6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata	22
6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam	22
6.2. Opis strateške relevantnosti projekata	24
6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma	27
7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja	32
8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju	40
8.1. Prioritet 1: Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja	40
8.2. Prioritet 2: Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama	41
8.3. Prioritet 3: Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja	42
8.4. Prioritet 4: Pametno i održivo upravljanje resursima	43
9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda	45
10. Termini plan provedbe projekata od strateškog značaja	51
11. Indikativni financijski plan	55
12. Okvir za praćenje i vrednovanje	57
13. Prilozi	59

1. Uvod

U skladu s relevantnim pravnim okvirom Europske unije, urbani razvoj kao važan dio regionalnog razvoja ugrađen je i u hrvatsko zakonodavstvo kroz donošenje Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Navedeni zakon definira izradu Strategije razvoja urbanog područja Virovitica za razdoblje 2021. - 2027. (SRUP Virovitica), kao temeljnog akta razvoja urbanog područja. Sama strategije donosi se u skladu s načelima partnerstva i suradnje, odnosno dijaloga između javnog, privatnog i civilnog sektora, što podrazumijeva suradnju između tijela državne uprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva. Nositelj izrade strategije je grad Virovitica, središte urbanog područja Virovitica.

U prethodnom financijskom razdoblju (2014. - 2020. godina) europskom regulativom uveden je mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU mehanizam), koji državama članicama omogućava provedbu teritorijalnih strategija i omogućava integrirano korištenje sredstava iz više europskih fondova ili operativnih programa. Za provedbu ITU mehanizma u Hrvatskoj odabrano je sedam najvećih urbanih središta (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Zadar, Pula, Slavonski Brod), a naknadno je ova mogućnost dana i Karlovcu.

Poduprijeta uspješnim korištenjem ITU mehanizma od strane osam navedenih gradova u prošlom financijskom razdoblju, a koje pokazuje važnost i uspjeh integriranog pristupa funkcionalnim urbanim područjima, te temeljem odredbi važećeg europskog i nacionalnog zakonodavstva, Hrvatska u novom financijskom razdoblju 2021. - 2027. proširuje korištenje ITU mehanizma na 22 hrvatska grada, među kojima se nalazi i grad Virovitica, kao grad središte manjeg urbanog područja koji je ujedno sjedište županije sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Proširenjem korištenja ITU mehanizma želi se odgovoriti na specifične potrebe gradova te poduprijeti ravnomjerni teritorijalni razvoj temeljen na identificiranim specifičnim potrebama urbanih područja, što je u skladu s kontinuiranim globalnim trendom povećanja broja stanovnika u gradovima. Nadalje, uključivanjem manjih gradova sjedišta županija u RH u ITU mehanizam želi se poduprijeti njihova razvojna uloga, što će posljedično utjecati na umanjenje razlika između urbanih i ruralnih područja, omogućiti policentrični razvoj i povećati kvalitetu života na cjelokupnom gravitacijskom području.

U kontekstu izrade Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027., grad Virovitica, kao grad koji se korištenju ITU mehanizma priključio u tekućem financijskom razdoblju, proces izrade ovog dokumenta započeo je donošenjem Odluke o ustrojavanju urbanog područja Virovitica te Odluke o pokretanju postupka izrade Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 15. studenog 2021. godine. Navedenim odlukama definiran je obuhvat urbanog područja Virovitica, odnosno utvrđeno je kako u sastav urbanog područja uz grad Viroviticu ulaze i općine Lukač i Suhopolje, te je formalno započet proces izrade Strategije kroz početak provedbe svih aktivnosti vezanih uz izradu i donošenje SRUP-a Virovitica. Ovo je podrazumijevalo osnivanje Koordinacijskog vijeća (članovi kojeg su predstavnici svih sastavnica urbanog područja Virovitica) te Partnerskog vijeća.

Rad Partnerskog vijeća pri izradi SRUP-a detaljnije je predstavljen u poglavlju 3. *Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a.*

Nadalje, sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (verzija 2.0) Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, grad Virovitica je kao grad središte urbanog područja dužan ishoditi mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša, odnosno nadležnog upravnog tijela za zaštitu okoliša u županiji o potrebi provedbe postupka ocjene, odnosno strateške procjene utjecaja na okoliš. Strateška procjena utjecaja na okoliš predstavlja postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajni učinci na okoliš do kojih može doći uslijed provedbe SRUP-a. U tom kontekstu, grad Virovitica donio je Odluku kojom je započeo postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbanog područja Virovitice za financijsko razdoblje 2021. - 2027. U postupku ocjene sudjelovala su, sukladno posebnim propisima koji uređuju stratešku procjenu utjecaja na okoliš, sljedeće institucije i tijela:

- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode
- Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi
- Virovitičko-podravska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove
- Zavod za prostorno uređenje Virovitičko-podravske županije
- Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije
- Općina Suhopolje
- Općina Lukač.

U postupku ocjene zaprimljena su mišljenja sljedećih tijela:

- Općina Lukač, Općina Suhopolje, Zavod za prostorno uređenje Virovitičko-podravske županije te Virovitičko-podravska županija, Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove dali su mišljenje kako SRUP Virovitica nema posebnih utjecaja i uvjeta vezanih uz zaštitu okoliša, odnosno da nije potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš
- Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi, izdao je mjere zaštite koje su ugrađene u SRUP i čine njegov sastavni dio (Prilog 10)
- Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije nije dostavio svoje mišljenje, dok se Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode očitovalo kako nema zakonske pretpostavke za izdavanje mišljenja u ovom postupku.

Sukladno navedenom, grad Virovitica donio je Odluku kojom se utvrđuje kako nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. - 2027.

Dodatno, također sukladno Smjernicama, tijekom svih faza izrade SRUP-a potrebno je provoditi njegovo vrednovanje. Vrednovanjem se osigurava poboljšanje kvalitete SRUP-a, a time ujedno i kvalitete cjelokupnog procesa strateškog planiranja. Shodno tome, grad Virovitica je, kao grad središte urbanog područja, pokrenuo proces vrednovanja SRUP-a donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. - 2027., kojom je također definirano kako će postupak prethodnog vrednovanja provesti ugovoreni

vanjski izvršitelj vrednovanja (Veleučilište u Virovitici). Kako bi se osiguralo usmjeravanje aktivnosti vrednovanja te nepristranosti i korisnosti ovog procesa, grad Virovitica osnovao je i Upravljačku skupinu za provedbu vrednovanja, čiji su članovi imenovani iz redova predstavnika grada Virovitice te Razvojne agencije VTA. Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja prikazan je u Prilogu 2 SRUP-a i njegov je sastavni dio.

Smjernice Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije predviđaju također donošenje dodatnih provedbenih akata koji nisu sastavni dijelovi SRUP-a, ali se proces njihove izrade odvija istovremeno s procesom izrade SRUP-a. U ove akte se ubraja akcijski plan za provedbu SRUP-a, komunikacijska strategija te komunikacijski akcijski plan SRUP-a. U skladu s navedenim, grad Virovitica je izradio predmetnu komunikacijsku strategiju i komunikacijski akcijski plan, te donio Odluku o usvajanju Komunikacijske strategije i Komunikacijskog akcijskog plana Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica za financijsko razdoblje 2021. - 2027., kojima su definirani komunikacijski ciljevi, poruke, ciljne skupine i komunikacijski kanali koji će se koristiti radi osiguranja vidljivosti planiranih javnih politika.

Završno, u pogledu iskustva članica UP-a Virovitica u procesima strateškog planiranja, razvidno je kako se članice UP-a prvi put susreću s procesom izrade strategije razvoja urbanog područja, budući da u prethodnom financijskom razdoblju nisu bile korisnice ITU mehanizma. Međutim, sve članice iskustvo u pripremi, izradi i provedbi akata strateškog planiranja sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske te Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske stekle su kroz sudjelovanje u izradi Plana razvoja Virovitičko-podravske županije, te vlastitih provedbenih programa (Provedbeni program Općine Lukač za razdoblje 2022. do 2025. godine, Provedbeni Program Općine Suhopolje za razdoblje 2021. – 2025., Provedbeni program Grada Virovitice za razdoblje 2021.-2025. godine, Provedbeni program Virovitičko-podravske županije za mandatno razdoblje od 2021. do 2025. godine). Ova iskustva su se pokazala kao iznimno važna u osiguravanju poštivanja načela cjelovitosti, participativnosti i međusektorske integracije u procesu izrade SRUP-a, a kako bi se definirali zajednički razvojni smjerovi urbanog područja koji nadilaze teritorijalne granice pojedine članice UP-a i ostvaruju sinergijski pristup rješavanju izazova urbanog područja u različitim sektorima.

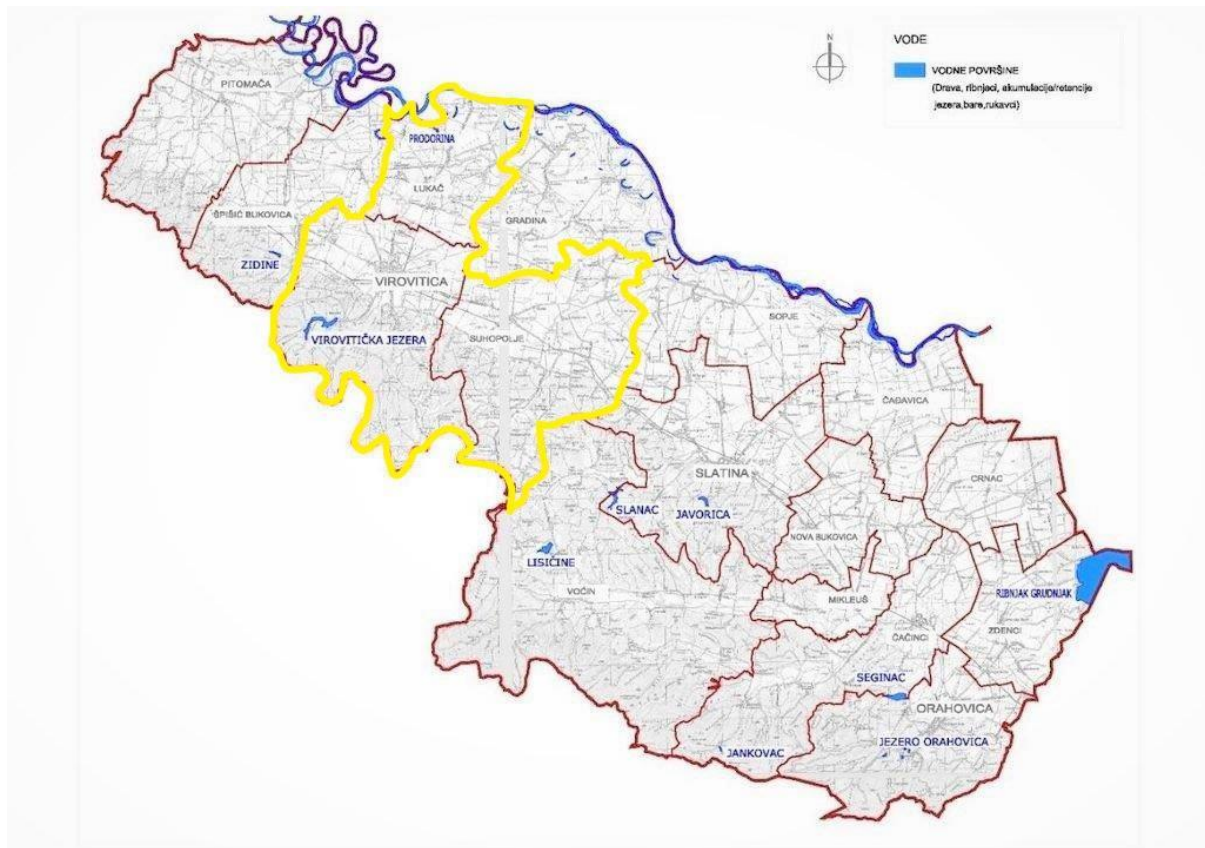
2. Zemljopisno područje koje SRUP obuhvaća

Smjernice Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije definiraju izradu zemljopisnog područja koje SRUP obuhvaća. Stoga, poglavlje istog imena određuje teritorijalni obuhvat i teritorijalni kontekst urbanog područja. Teritorijalni obuhvat definira jedinice lokalne samouprave koje stvaraju Urbano područje, broj stanovnika, površinu i prosječnu gustoću naseljenosti tih JLS-a kao i udio zaposlenih dnevnih migranata u gradu Virovitici. Teritorijalni kontekst opisuje geoprometni i geoprostorni položaj urbanog područja kao i njegova osnovna prirodna obilježja.

2.1. Teritorijalni obuhvat

Urbano područje Virovitica obuhvaća dvije općine, Lukač i Suhopolje, i grad Viroviticu. Sastavne jedinice Urbanog područja su povijesno povezane kroz prijašnji geopolitički ustroj. Općine Lukač i Suhopolje pripadale su u bivšu Općinu Virovitica kao i u još daljnji Kotar Virovitica. Grad Virovitica je ujedno središte Urbanog područja i središte županije. Među gradovima Republike Hrvatske Virovitica je 24. grad po veličini. Kao grad sa manje od 35 000 stanovnika spada pod manje urbano područje u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Slika 1. Kartografski prikaz urbanog područja Virovitica

Izvor: Grad Virovitica

Sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. - 2027. definirana su, od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, dva osnovna kriterija za uključivanje jedinica lokalne samouprave u Urbano područje. Osnovni kriteriji su udio dnevnih migracija zaposlenih u središtu urbanog područja (minimalno 30%) i prostorni kontinuitet jedinica lokalne samouprave sa centrom Urbanog područja zbog osiguravanja teritorijalne cjelovitosti. Grad središte ima pravo definirati dodatne kriterije ako za tim postoji potreba. Prilikom definiranja obuhvata UP-a Grad Virovitica, kao grad središte UP-a, koristio je obje skupine kriterija. Obvezni osnovni kriterij prostornog kontinuiteta zadovoljavaju sve JLS predložene u obuhvat. Prema kriteriju dnevnih migracija u sastav urbanog područja mogu ući one jedinice lokalne samouprave u neposrednom gravitacijskom okruženju grada središta. U nastavku se nalazi tablica s prikazom ukupnog broja zaposlenih te ukupnog broja zaposlenih dnevnih migranata u Grad Viroviticu. Grafikon 1 prikazuje udio dnevnih migranata u Grad Viroviticu. Navedeni podaci u tablici i grafikonu jasno opravdavaju ulazak dviju JLS u sastav UP Virovitica, odnosno vidljivo je kako općine Lukač i Suhopolje zadovoljavaju kriterij dnevnih migracija zaposlenika u središte UP-a s preko 40% dnevnih migranata (Općina Lukač s 44,93% dnevnih migracija, općina Suhopolje s 40,69%).

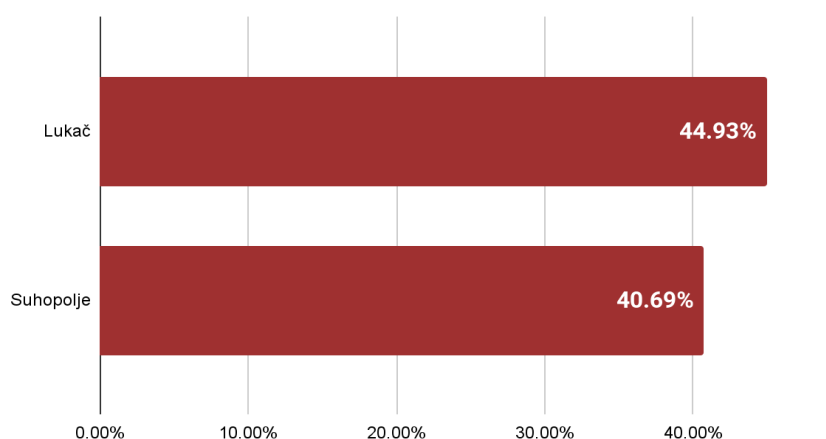
Tablica 1. Statistika zaposlenih u Gradu Viroviticu, središtu UP Virovitica, te dnevnih migranata u grad središte

Ime grada/općine	Ukupan broj stanovnika ¹	Ukupan broj zaposlenih	Ukupno zaposleni dnevni migranti- (G/O rada različita od G/O stanovanja)	Zaposleni dnevni migranti u Grad Virovitica
Virovitica	21.291	7.382	744	0
Lukač	3.634	966	488	434
Suhopolje	6.683	1.477	721	601

Izvor: Grad Virovitica

Grafikon 1. Prikaz udjela dnevnih migracija u grad središte UP Virovitice

Udio zaposlenih dnevnih migranata u Grad Viroviticu

Izvor: Grad Virovitica

¹ Prema Popisu stanovništva 2011.

Urbano područje Virovitica ima ukupno 27.455 stanovnika na području od 428,51 km² prema zadnjem službenom popisu stanovništva (2011. godina). Tablica 2. prikazuje broj stanovnika u 2021.² i površinu svih JLS-a u Urbanom području Virovitica. U kontekstu urbanog područja, Grad Virovitica ima najveći broj stanovnika sa 19.366 stanovnika, kao i najveću površinu (178,49 km²). Najmanja površina od 83,32 km² pripada Općini Lukač. Prosječna gustoća naseljenosti Urbanog područja Virovitica iznosi 57,6 st/km². U pogledu pojedinih sastavnica urbanog područja, Grad Virovitica posjeduje najveću prosječnu gustoću naseljenosti na UP Virovitica (109,4 st/km²), dok Općina Suhopolje ima najmanju gustoću naseljenosti (32,3 st/km²).

Tablica 2: Stanovništvo i veličina JLS-a na Urbanom području Virovitica

JLS-i u UP Virovitica	Administrativni status	Broj stanovnika 2021.	Površina (km ²)
Virovitica	Grad	19.366	178,49
Lukač	Općina	2.784	83,32
Suhopolje	Općina	5.305	166,70
Ukupno UP	/	27.455	428,51

Izvor: Izrada autora prema podacima dostupnim na službenim web stranicama Grada Virovitice te općina Lukač i Suhopolje

2.2. Teritorijalni kontekst

2.2.1. Geoprostorni i geoprometni položaj

Urbano područje Virovitica se nalazi u Virovitičko-podravskoj županiji koja je smještena na sjeveroistočnom dijelu Hrvatske i pripada sjeverozapadnom dijelu geografskog prostora Slavonije. Na sjeveru Urbano područje, specifično Općina Lukač, graniči sa Mađarskom. Sa zapada UP Virovitica je omeđeno Općinom Špišić Bukovica (Virovitičko-podravska županija). Na jugu područje omeđuje Bjelovarsko-bilogorska županija, odnosno Općine Grubišno Polje i Đulovac. Na istoku područje omeđuju Općine Voćin, Slatina, i Sopje koje pripadaju Virovitičko-podravskoj županiji.

Na području grada Virovitice postoje dvije važne državne ceste D-2 Varaždin – Osijek i D-5 Okučani – Virovitica – Terezino Polje – Barcs i mreža županijskih i lokalnih cesta. Na području Općine Suhopolje ukupna dužina cestovnih prometnica iznosi 143,98 km, dok na površinsko manjem području Općine Lukač ukupna dužina cestovnih prometnica iznosi 43 km. Općina Lukač predstavlja sastavni dio cestovnog spoja Hrvatske prema europskim prometnim sustavima zbog lokacije mađarske granice u Općini. Urbano područje Virovitica, promatrano s geografskog aspekta, nalazi se u blizini važnih istočnih i centralnih europskih lokacija. Primjerice, Grad Virovitica je udaljena manje od 300 km od važnih nacionalnih i međunarodnih destinacija poput Zagreba, Budimpešte i Graza te 15 km od graničnog prijelaza s Mađarskom, Terezinog polja.

² U trenutku izrade dokumenta Popis stanovništva 2021. nije bio usvojen na nacionalnoj razini te su u Tablici 1. dani podaci iz 2011. godine, no dan je i pregled s podacima iz 2021. godine (Tablica 2).

Na području UP Virovitica ne postoji zračna luka za javni zračni promet. U pogledu zračne infrastrukture, na području VPŽ postoji 12 poljoprivrednih letjelišta koja nisu namijenjena za javni promet. Unutar prostora Urbanog područja nalaze se uzletišta Korija i Lukač (područje Grada Virovitice). U pogledu željezničkog prometa, na području županije nalazi 92,206 km željezničke pruge. Dvije značajne pruge prolaze kroz županiju, R202 od značaja za regionalni promet pravac Varaždin – Koprivnica – Virovitica – Osijek – Dalj i transverzalni smjer trasa željezničke pruge L205 od značaja za lokalni promet. U kontekstu Urbanog područja, središnjim dijelom Općine Suhopolje prolazi regionalna željeznička pruga R 202 u duljini od cca 14,5 km, te lokalna pruga L 205 (Pčelić – Banova Jaruga) u duljini od cca 10,4 km.³ Na području grada Virovitice, pruga najviše kategorije je dionica tzv. "Podravske magistrale", koja pripada skupini glavnih pruga I. reda i značajna je za područje čitave Podravine. U nadležnosti PTP-a Virovitica je samo dio ove pruge I. reda (ukupno 74,1 km): dionica Virovitica – Osijek u dužini od 52,7 km (do Orahovice) i dionica Virovitica – Koprivnica u dužini od 21,4 km (do Pitomače).

2.2.2. Osnovna prirodna obilježja

Urbano područje Virovitica smješteno je unutar Slavonije i graniči sa prostorom Podravine. U pogledu sastavnica UP-a, prostor grada Virovitice karakteriziraju dvije reljefne cjeline. Na jugu je izražen reljef stepenastog karaktera dok na sjeveru dominira ravničarski reljef. Na jugu nadmorske visine dosežu do 250 m za razliku od sjevera gdje visine ne dosežu više od 115 m. Niski šumoviti obronci Bilogore te dravsko nizinsko područje sa kvalitetnim poljoprivrednim zemljištem predstavljaju dva tipa pejzaža koji karakterizira okruženje grada Virovitice. Reljef u Općini Suhopolje je blago brdovit i stepenastog karaktera. Najviši dijelovi općine su u Bilogori gdje pojedina uzvišenja dosežu visinu do 250 m, a najniži prema rijeci Dravi nisu viši od 110 m. Prostor Općine Lukač sastoji se od ravničarskog dijela, ponajprije uz rijeku Dravu, koji nije viši od 115 m te kao i ostatak Urbanog područja predstavlja tipičan ravničarski kraj.

Na prostoru Urbanog područja Virovitica prevladava svježja klima kontinentalnog tipa bez suhog razdoblja tijekom godine. Prosječna godišnja temperatura zraka na Urbanom području Virovitica kreće se od 10°C do 10,7°C. Maksimalni iznos temperature zraka zabilježen u ljetnim mjesecima je 39,9°C, a zimi -27,5°C. Prosječna godišnja količina oborina na Urbanom području je 808 mm, dok na području VPŽ količina padalina varira od 552 - 1.114 mm, s prosječno 815 mm padalina godišnje.⁴ Najveći broj padalina zabilježen je u lipnju i studenom, a najmanji u kasnom ljetu i početku jeseni. Prevladavaju vjetrovi iz jugozapadnog i sjeverozapadnog smjera.

³ Procjena rizika od velikih nesreća za područje Općine Lukač, 2018.

⁴ Strategija razvoja Općine Lukač za razdoblje do 2020. godine, Program ukupnog razvoja Grada Virovitice 2014.-2020., Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravske županije 2011.-2013.

3. Opis sudjelovanja partnera u pripremi i provedbi SRUP-a

Temelj procesa pripreme Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. kao i provedbe i praćenja dokumenta u funkciji teritorijalnog razvoja je načelo partnerstva. Načelo partnerstva u smislu razvoja urbanih područja definirano je člankom 6. prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama, Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske - članak 28. (NN 147/14, 123/17, 118/18), Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća (NN 103/15) te Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu Strategija razvoja urbanih područja (točka 2.2.2. Uspostava Partnerskog vijeća za urbano područje).

Partnersko vijeće za urbano područje osniva grad središte urbanoga područja radi sudjelovanja u donošenju SRUP-a, utvrđivanja prioriteta razvoja, predlaganja strateških projekata te njihove provedbe i praćenja, a ima savjetodavnu ulogu. Članove partnerskog vijeća za urbano područje imenuje gradonačelnik grada središta urbanoga područja uz prethodno pribavljena mišljenja izvršnih tijela svih JLS-ova s urbanog područja.

Partnersko vijeće se, prema Uredbi o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća, posebno rukovodi sljedećim načelima:

- **Načelo ravnopravne predstavljenosti partnera** – koje podrazumijeva da partnersko vijeće omogućava predstavljenost ključnih dionika razvoja iz javnog, privatnog i civilnog sektora na području za koje se osniva, te da se u radu partnerskog vijeća onemogućiti pretežiti utjecaj samo jedne kategorije dionika;
- **Načelo transparentnosti** – koje se odnosi na postupak utvrđivanja ključnih dionika, razvoja jednako kao i način rada partnerskog vijeća;
- **Načelo jednakosti članova partnerstva** – koje podrazumijeva da svaki član partnerskog vijeća može iznijeti stajalište organizacije koju predstavlja, te da to mišljenje na prikladan način bude uzeto u razmatranje;
- **Načelo usuglašavanja** – koje podrazumijeva da se do odluka partnerskog vijeća dolazi putem pregovaračkog procesa kroz postizanje sporazuma između članova.

U rad partnerskog vijeća za urbano područje potrebno je uključiti predstavnike:

- svih JLS-ova koji čine urbano područje,
- županije i regionalnog koordinatora,
- drugih javnih tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanoga područja,
- visokoškolskih ustanova, pružatelja obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja te istraživačkih centara,
- gospodarskih i socijalnih partnera, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnike gospodarskih i obrtničkih komora ili poslovnih udruženja iz urbanoga područja,
- organizacija civilnog društva, posebno iz područja zaštite okoliša, promicanja socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima i nediskriminacije, zaštite prava nacionalnih manjina uzimajući u obzir geografsku i tematsku pokrivenost, sposobnost upravljanja, stručnost i inovativne pristupe.

Slijedom navedenog, Partnersko vijeće za izradu i praćenje provedbe Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. ustrojeno je Odlukom o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice za period od 2021. do 2027. godine donesenom 23. studenog 2021. godine. Partnersko vijeće UP Virovitica čini 24 člana predstavnika institucija i 24 zamjenika člana predstavnika institucija kako je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 3. Sastav Partnerskog vijeća UP Virovitica

Red predstavnika	Dionici	Član	Zamjenik člana
JLS koje čine urbano područje	Grad Virovitica	Ivica Kirin	Vlasta Honjek Golinac
	Upravni odjel za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Virovitice	Kristijan Sabo	Slađana Lazić
	Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Virovitice	Alen Bjelica	Maja Kirin
	Upravni odjel za financije i gospodarstvo Grada Virovitice	Antonio Držaić	Sanja Kirin
	Ured gradonačelnika Grada Virovitice	Đurđica Aragović	Martina Bašić
	Općina Lukač	Kristina Kucljak	Darko Orač
	Turistička zajednica Općine Suhopolje	Marija Hodak	Jasmin Šaka
Županija i regionalni koordinator	Virovitičko-podravska županija	Igor Andrović	Bojan Mijok
	Agencija za regionalni razvoj VPŽ	Emina Kovač	Željka Vuković
Druga javna tijela čije je sudjelovanje značajno za razvoj urbanog područja	Lokalna akcijska grupa "Virovitički prsten"	Mario Lukačević	Sanja Stubičar
	Razvojna agencija VTA	Tihana Harmund	Margareta Stanić
	tvrtka Virkom	Damir Marenić	Vladimir Šušak
	Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica	Robert Fritz	Tomislav Pintarić
	tvrtka SUHOKOM d.o.o. Suhopolje	Maja Hodak	Nataša Karačić
Visokoškolske ustanove, pružatelji obrazovnih usluga i usluga osposobljavanja te istraživački centri	Veleučilište u Virovitici	Mladena Bedeković	Božidar Jaković
	OŠ Ivane Brlić Mažuranić	Ivica Tomljanović	Damir Mihaljević
	udruga KREDA Suhopolje	Ivančica Fett-Škvarić	Valerija Toth
	OŠ "Ivan Goran Kovačić", Gornje Bazje	Saša Topić	Robert Teskera
Gospodarski i socijalni partneri, uključujući istaknute organizacije gospodarskih i socijalnih partnera te predstavnici gospodarskih i obrtničkih komora ili poslovnih udruženja iz urbanog područja	HGK - Županijska komora Virovitica	Zlatko Pleša	Renata Vondra
	Obrtnička komora Virovitičko-podravske županije	Miljenko Sabo	Božidar Jeremić

Organizacije civilnog društva, posebno iz područja zaštite okoliša, promicanja socijalne uključenosti, jednakosti među spolovima i nediskriminacije, zaštite prava nacionalnih manjina uzimajući u obzir geografsku i tematsku pokrivenost, sposobnost upravljanja, stručnost i inovativne pristupe	Sportska zajednica Grada Virovitice	Tihomir Majstorović	Robert Cenger
	HVIDRA, Virovitica	Mirko Poljanac	Josip Perović
	Gradska glazba Virovitica	Lucija Viktorija Suvajac	Silvio Paloš
	Udruga umirovljenika Općine Lukač	Branko Videković	Marija Kihar

Izvor: Odluka o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice za period od 2021. do 2027. godine

Partnersko vijeće bilo je kontinuirano uključeno u proces izrade Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027., a prvenstveno kroz sudjelovanje u participativnim aktivnostima - intervju i anketni upitnici, radionice strateškog planiranja, online komunikacija te sjednice Partnerskog vijeća. Intervju i anketno prikupljanje podataka provedeni su na samom početku procesa izrade dokumenta u svrhu izrade analize stanja te definiranja SWOT analize, dok su dvije radionice strateškog planiranja služile za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju urbanog područja i prikupljanju projektnih prijedloga. Na prvoj radionici članovima Partnerskog vijeća predstavljen je nacrt analize stanja te SWOT analiza temeljem kojih su članovi pristupili definiranju srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala, srednjoročne vizije, prioriteta javnih politika i posebnih ciljeva koji se žele ostvariti u srednjoročnom razdoblju. Na drugoj radionici, sukladno definiranom strateškom okviru, članovi partnerskog vijeća raspravljali su o potencijalnim projektima te iznosili prijedloge projekata za koje smatraju da bi trebali biti uključeni u Strategiju razvoja urbanog područja.

Tijekom samog procesa izrade dokumenta održano je XY sjednica Partnerskog vijeća.

Na samom kraju procesa, Partnersko vijeće dalo je pozitivno mišljenje na nacrt Strategije razvoja Urbanog područja, kao preduvjet za donošenje SRUP-a od strane Gradskog vijeća Grada Virovitice kao nositelja izrade strateškog dokumenta. Sukladno Uredbi (NN 103/15) članovi Partnerskog vijeća imenovani su za cijelo razdoblje trajanja SRUP-a, stoga će buduće aktivnosti članova biti vezane uz praćenje provedbe.

4. Srednjoročna vizija razvoja

Grad Virovitica, kao nositelj procesa izrade SRUP-a je, u suradnji s vanjskim stručnjacima, cjelokupni proces izrade, pa tako i definiranja srednjoročnog strateškog pristupa razvoju, izradio sukladno Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu Strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021. – 2027. Kao što je smjernicama definirano, „*strategija mora biti utemeljena na detaljnoj analizi stanja baziranoj na opsežnim, relevantnim i ažuriranim podacima, koji ukazuju na gospodarske, ekološke, klimatske, demografske i socijalne izazove s kojima se urbano područje suočava*“. Nastavno na navedeno, izrađena je detaljna analiza stanja temeljem primarnih i sekundarnih izvora podataka te intervjuja i anketnih upitnika provedenih s predstavnicima jedinica lokalne samouprave uključenih u UP, a koja je služila kao temelj za definiranje srednjoročnog strateškog pristupa razvoju.

Podloga procesu definiranja pristupa bila je radionica strateškog planiranja, održana 2. ožujka 2022. godine, na kojoj su sudjelovali članovi partnerskog i koordinacijskog vijeća te ostali dionici prepoznati kao ključni. Cilj radionice bio je utvrđivanje srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala, osmišljavanje srednjoročne vizije razvoja, prioriteta javne politike i posebnih ciljeva u srednjoročnom razdoblju.

Dakle, proces vizioniranja razvoja Urbanog područja Virovitica do 2027. godine započeo je utvrđivanjem srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala proizašlih iz analize stanja te SWOT analize kao temelja za provedbu radionice strateškog planiranja. Na radionici su ključni dionici imali priliku iskazati svoja razmišljanja vezano uz mogućnosti razvoja Urbanog područja. Nakon utvrđivanja razvojnih potreba i potencijala, pristupilo se definiranju vizije.

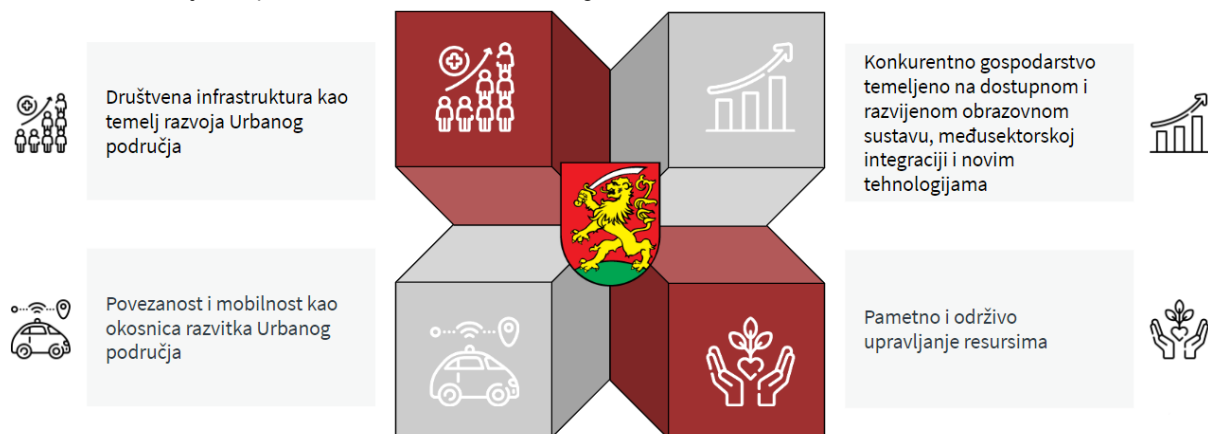
Izjava o viziji sumira nastojanja i želje za budući razvoj, odnosno ukazuje na što će se staviti naglasak u poticanju budućeg razvoja Urbanog područja. U tom kontekstu važno je uzeti u obzir specifičnost ove teritorijalne strategije i njene usmjerenosti na ono što je stanovnicima, gospodarskim subjektima, ustanovama, institucijama, organizacijama civilnog društva i JLS-ima šireg područja važno i ključno za budući razvoj.

Slijedom navedenog, dionici su definirali ključne riječi koje najbolje opisuje UP Virovitica, a temeljem ključnih riječi, u suradnji s vanjskim stručnjacima, definirali su više prijedloga vizije koji su upućeni na daljnju razradu i odabir partnerskom i koordinacijskom vijeću. Ovakvim, participativnim pristupom, uvažavajući vizije definirane unutar hijerarhijski nadređenih akata, a s ciljem stvaranja jedinstvenog pravca razvoja, definirana je vizija Urbanog područja Virovitica do 2027. godine koja glasi:

UP Virovitica 2027. - Područje u kojem želim živjeti, gdje se kreativni potencijali pretvaraju u poduzetničke ideje, a kulturni, prirodni i energetske resursi učinkovito iskorištavaju.

Ovako definirana vizija povezuje elemente prepoznate kao ključne za razvoj Urbanog područja Virovitica: visoka kvaliteta života, kreativni potencijali, gospodarski napredak, povezanost i održivo korištenje resursa. Svaki segment vizije definiran je zatim kao jedan od prioriteta javnih politika u nadolazećem razdoblju, a unutar svakog prioriteta definirani su posebni ciljevi usmjereni ostvarenju vizije.

Slika 2: Prioriteti javne politike UP Virovitica do 2027. godine

Izvor: Izrada autora

Sukladno viziji, definirana su četiri prioriteta javnih politika te posebni ciljevi unutar prioriteta usmjereni ostvarenju vizije, a koji će biti vodilja prilikom odgovaranja na utvrđene izazove s kojima se UP Virovitica susreće:

PRIORITETI JAVNIH POLITIKA			
Prioritet 1	Prioritet 2	Prioritet 3	Prioritet 4
Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja	Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama	Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja	Pametno i održivo upravljanje resursima
POSEBNI CILJEVI			
Posebni cilj 1.1	Posebni cilj 2.1	Posebni cilj 3.1	Posebni cilj 4.1
Obrazovanje po mjeri pojedinca	Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja	Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica	Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu
Posebni cilj 1.2	Posebni cilj 2.2	Posebni cilj 3.2	Posebni cilj 4.2
Cjelovito i dostupno zdravlje i socijalna skrb	Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva	Digitalna povezivost za budući razvoj	Razvoj i iskorištavanje održivih energetskih potencijala
Posebni cilj 1.3	Posebni cilj 2.3		Posebni cilj 4.3
Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - činitelji visokog standarda življenja	Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva		Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom

Pružanjem kvalitetnih društvenih usluga, ubrzanim gospodarskim razvojem, jačanjem mobilnosti i povezivosti te uvažavanjem i racionalnim iskorištavanjem prirodnih resursa stvorit će se temelji za ujednačeni rast i razvoj čitavog urbanog područja.

5. Opis srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala

Srednjoročne razvojne potrebe i potencijali Urbanog područja Virovitica definirane su prema izrađenoj analizi snaga, slabosti, prilika i prijetnja (SWOT analiza), koja je pak temeljena na nalazima provedene analize stanja. Analiza stanja Urbanog područja Virovitica sagledava postojeće stanje i trendove u područjima društva, gospodarstva, urbanog okruženja i upravljanja razvojem, te postavlja temelje za definiranje budućeg razvoja urbanog područja. Analiza je izrađena sukladno Smjernicama Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, odnosno njihovog dodatka 5. (Smjernice za izradu analize stanja i indikativni sadržaj analize stanja).

Analiza stanja koristi kvalitativne i kvantitativne podatke prikupljene iz različitih izvora, među kojima su:

- Javno dostupne baze podataka (DZS, HZZO i sl.),
- Podaci prikupljeni izravno od članica UP Virovitica,
- Podaci prikupljeni uvidom u postojeće strateške dokumente,
- Podaci prikupljeni putem intervjua, upitnika i fokus grupa.

Uz izravno prikupljene kvantitativne podatke, a poštujući načelo participativnosti u izradi Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica, nalazi analize stanja i SWOT analize dodatno su verificirani kroz provedbu fokus grupe s predstavnicima Partnerskog vijeća UP Virovitica. Ovom metodom revidirali su se i nadopunili rezultati analize stanja i SWOT analize kvalitativnim podacima i mišljenjima ključnih dionika koje ne bi bilo moguće ekstrapolirati isključivo iz analize javno dostupnih kvantitativnih podataka. Dodatno, u sklopu izrade analize stanja provedeni su intervjui s odabranim ključnim predstavnicima Partnerskog vijeća, dok su svi ostali članovi u izradu uključeni putem elektroničkog upitnika.

Valja naglasiti kako se prilikom prikupljanja pojedinih podataka potrebnih za izradu analize stanja naišlo na poteškoće u vidu njihove nedostupnosti na razini jedinica lokalne samouprave, nepostojanja sustavnih i centraliziranih registara / baza podataka koji objedinjavaju podatke iz pojedinog specifičnog područja, kao i neusklađenosti u prikupljanju podataka između sastavnica UP-a. Ovi izazovi su prepoznati i istaknuti na odgovarajućim mjestima u analizi stanja, te su, gdje god je to bilo moguće, nadomješteni korištenjem srodnih podataka (primjerice, podataka dostupnih na razini Virovitičko-podravske županije).

Slijedom navedenog, opis srednjoročnih razvojnih potreba i potencijala predstavlja sažetak analize stanja u 3 ključna poglavlja:

5.1. Društvo

Sustav odgoja i obrazovanja, prema podacima iz analize stanja, na zadovoljavajućoj je razini no razvidne su određene infrastrukturne potrebe, odnosno potrebe za povećanjem kapaciteta obrazovnih ustanova. Iako je zabilježeno smanjenje broja učenika u osnovnim školama na UP, te je u periodu od devet godina došlo do smanjenja broja učenika u ukupnom iznosu od 12%, postoji potreba za povećanjem kapaciteta odgojno obrazovnih ustanova u predškolskom odgoju, srednjoškolskom i visokom obrazovanju. Razlog tome leži u činjenici da se u školama na UP planira uvesti jednosmjenska nastava (do sada je nastava bila organizirana u dvije smjene) odnosno biti usklađen s državnim pedagoškim standardom sustava odgoja i obrazovanja. Istaknuta potreba u obrazovnom sustavu svakako je i povećanje smještajnih kapaciteta za boravak učenika i studenata jer je, temeljem podataka prikupljenih u procesu izrade analize stanja, primijećena visoka razina popunjenosti smještaja, a u svakoj školskoj/akademskej godini traži se mjesto više. Obzirom na infrastrukturne potrebe koje će omogućiti veći broj osoba u sustavu obrazovanja fokus treba biti na poticanju praktičnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja te programa prekvalifikacija, kako bi se u potpunosti iskoristio razvojni potencijal školovane radne snage na Urbanom području. S tim u vezi, dostupnost Veleučilišta u Virovitici biti će svakako jedan od temelja budućeg razvoja koji će osigurati dostatne i raznolike vlastite kapacitete temeljem lokalnih potreba.

UP ima zadovoljavajuću mrežu zdravstvene zaštite, budući da primarnu i sekundarnu zdravstvenu zaštitu pruža kroz četiri ustanove koje imaju zadovoljavajuće kapacitete. Nedostaci u sustavu zdravstvene zaštite primijećeni su u nižoj kvaliteti zdravstvenih usluga Opće bolnice Virovitica. Pri tome se naglasak primarno želi staviti na infrastrukturne zahvate koji bi omogućili širenje

kapaciteta u smislu prenamjene prostora (ne odnosi se nužno na izgradnju novih infrastrukturnih objekata). S tim u vezi, analizom stanja utvrđeno je kako postoji deficit zdravstvenih djelatnika što svakako uvelike utječe i na kvalitetu pružene zdravstvene skrbi. Bez odgovarajućeg broja liječnika nemoguće je podizati kvalitetu zdravstvene zaštite, a to se osobito odnosi na preventivne mjere u zdravstvenoj zaštiti.

Centar za socijalnu skrb Virovitica središnja je ustanova socijalne skrbi. Analiza stanja dala je uvid u rad Centra, ali i drugih ustanova koje djeluju u području socijalne skrbi. Analizom je utvrđen broj korisnika zajamčene minimalne naknade koji je imao blagi pad s 2018. (1.353) na 2019. godinu (1.051). Iako se 2019. godine dogodio dodatni manji pad (za 302 korisnika), i dalje je broj korisnika zajamčene minimalne naknade velik, iz čega se može zaključiti kako je rizik od siromaštva visok, što pak dodatno naglašava važnost problema nezaposlenosti na području UP-a koji je i dalje prisutan temeljem analize godišnjih statistika. U području socijalne skrbi postoje potrebe u infrastrukturi koje se ogledaju kroz povećanje broja stambenih jedinica za socijalno ranjive skupine. Između ostaloga, kao posebno ranjiva skupina prepoznate su osobe s mentalnim poteškoćama i njihove obitelji kojima je potrebna pomoć u vidu povećanja broja organizacija i stručnjaka koje sustavno pomažu svojom ekspertizom. Potencijal za jačanje socijalne skrbi očituje se u jačanju uloge civilnog društva i osiguravanju skrbi u zajednici za najranjivije skupine stanovništva.

Područje civilnog društva, kulture i sporta prepoznati su kao važan segment ukupnog društvenog razvoja. Prema podacima Registra udruga Republike Hrvatske, na prostoru cijele Virovitičko-podravске županije registrirano je 653 aktivne udruge civilnog društva od kojih se 37,06% nalazi na Urbanom području Virovitica (njih 252). Suradnja civilnog i javnog sektora je ocijenjena kao dobra, no manjak ljudskih, financijskih i prostornih resursa udruga predstavlja izazov u daljnjem osnaživanju te suradnje i jačanju uloga civilnog sektora u provođenju ili korekciji javnih politika. Sukladno navedenome, kao nužna potreba prepoznata je adekvatna financijska i administrativna podrška akterima u sustavu civilnoga društva, poticanje volonterizma kod građana te osiguravanje adekvatnog prostora za rad udruga. Obzirom na visok udio sportskih udruga, kao i važnost sporta na ukupnu kvalitetu života, postoji potreba za poboljšanjem sportske infrastrukture. Analizom je utvrđeno da na UP Virovitica, i općenito na području VPŽ, ne postoji niti jedan objekt koji stanovništvu i posjetiteljima nudi bavljenje vodenim sportovima, što predstavlja potencijal za razvoj ne samo u sportskom segmentu već i turističkom. Obzirom da je jedan od osnovnih benefita sportsko-rekreacijske infrastrukture pozitivan utjecaj na zdravlje stanovništva i poticanje na vođenje aktivnog života, ovakav sadržaj bio bi od neizmjerne važnosti za stanovništvo UP. Osim benefita za zdravlje, ovakav sadržaj donosi dodatnu vrijednost kroz otvaranje novih radnih mjesta te razvoj turizma. Sukladno navedenom, utvrđena je potreba za renovacijom sportskih centara zbog njihove dotrajalosti, ali i za izgradnjom novih, što bi doprinijelo ne samo povećanju kvalitete sportskih sadržaja već i mogućnosti za održavanjem dodatnih sportskih i ostalih manifestacija na Urbanom području.

Sveobuhvatna potreba Urbanog područja Virovitica ogleda se u jačanju demografskih mjera koje će ublažiti negativne demografske trendove te potaknuti migracije stanovništva iz drugih gradova i županija na UP Virovitica. Podaci o demografskim kretanjima su porazni ne samo za UP već i za cijelu državu, te se kao apsolutni imperativ stavlja naglasak na potrebu zaustavljanja prisutnih negativnih

trendova. Istovremeno, stvaranje kvalitetne baze obrazovanog i zadovoljnog stanovništva predstavlja nepresušan potencijal razvoja svih segmenata života: od gospodarstva kojem su ljudi osnovni element do stvaranja novih i inovativnih kulturnih i sportskih sadržaja.

5.2. Gospodarstvo

Iako područje čitave VPŽ, pa tako i UP Virovitica, prati trend rasta BDP-a i BDP-a po glavi stanovnika zabilježen na nacionalnoj i regionalnoj razini, VPŽ zauzima nizak udio BDP-a u cjelokupnom gospodarstvu RH. Prema indeksu razvijenosti, VPŽ se nalazi na posljednjem mjestu u RH te spada u I. skupinu najslabije razvijenih županija. Grad Virovitica nalazi se u razvojnoj skupini VI, a općine Lukač i Suhopolje u razvojnoj skupini I (ispod prosjeka razvijenosti RH) te imaju status potpomognutih područja, što svjedoči o neravnomjernom gospodarskom razvoju, koji znači i raznolike potrebe i potencijale razvoja, pa je ključno raditi na boljoj integraciji i međusobnom približavanju svih jedinica lokalne samouprave prosjeku razvoja. Gospodarstvo je suočeno s niskom razinom izravnih stranih ulaganja u odnosu na nacionalnu razinu, a iako je na godišnjoj razini zabilježen rast izravnih stranih ulaganja, ukupni iznos još uvijek je prilično nizak. Izražena je potreba za dodatnim ulaganjima i poticanjem razvoja gospodarskog sektora kako bi se povećala gospodarska konkurentnost kako UP-a tako i čitave VPŽ.

Nezaposlenost na području VPŽ smanjuje se usporedno sa smanjenjem nezaposlenosti na nacionalnoj razini, a u ukupnom broju nezaposlenih značajno je veći udio žena od muškaraca što ukazuje na potrebu za jačanjem zapošljivosti i razvojem poticajnih mjera za zapošljavanje žena.

Grad Virovitica kao središte UP-a nositelj je gospodarskog razvoja što je razvidno iz analize stanja u dijelu koji se odnosi na analizu poslovanja poduzetnika i obrtnika, analizu turizma te kulture i kreativnih industrija. Ravnomjerniji razvoj UP-a dolazi do izražaja samo u sektoru poljoprivrede u kojem i općine članice UP-a prate trendove na razini VPŽ. Poduzetničke zone na području Grada užurbano se razvijaju i popunjavaju, dok poduzetničke zone na području općina nisu niti blizu ostvarenju svojih kapaciteta. Na UP Virovitica ulažu se velika sredstva i naponi usmjereni razvoju gospodarstva, a rezultati su vidljivi kroz povećanje broja poduzetnika i obrtnika, rast broja poduzetničkih zona i poduzetničkih potpornih institucija, trend rasta ekonomsko financijskih pokazatelja, rast BDP-a te ostvarene suradnje između privatnog i javnog sektora. Potrebno je, na razini općina članica UP-a, poticati razvoj MSP-ova kroz pružanje poticajnih mjera, unapređenje poduzetničke potporne infrastrukture, a poseban naglasak potrebno je staviti na funkcionalnost poduzetničkih zona i privlačenje MSP-ova na korištenje istih.

Većina ekonomsko-financijskih pokazatelja poslovanja poduzetnika i obrtnika UP Virovitica bilježi trend rasta od 2018. do 2019. godine, no u 2020. godini, uslijed pandemije COVID-19, bilježi se smanjenje pojedinih pokazatelja. Najznačajnija skupina poduzetnika su mali poduzetnici, a zabilježeno je samo jedno veliko poduzeće. Gospodarske grane koje je potrebno izdvojiti su Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, Prerađivačka industrija, Građevinarstvo, Trgovina na veliko i malo, Informacije i komunikacije te Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti pa se navedene nameću kao snažan činitelj gospodarstva i gospodarskog razvoja Urbanog područja. Razvidan je potencijal spomenutih ključnih djelatnosti no, kako bi gospodarski sektor UP bio konkurentniji te

tako doprinio i porastu konkurentnosti čitave VPŽ, potrebna su dodatna ulaganja. Turistički sektor UP Virovitica, prema većini pokazatelja, u velikom je porastu. No, promatrajući podatke uočljiva je činjenica da unatoč povećanju većine turističkih performansi postotak popunjenosti smještajnih kapaciteta bilježi konstantni pad uspoređan s povećanjem broja smještajnih kapaciteta. U posljednjih nekoliko godina na UP su znatno ojačani smještajni kapaciteti kroz obnovu i stavljanje u funkciju objekata plemićkih obitelji, ali i povećanja ponude privatnog smještaja. Dvorci, kurije, hoteli i ostali objekti većih kapaciteta važan su faktor "ozbiljnosti" destinacije gledajući kroz potrebe razvoja turizma jer privlače turiste visoke platežne moći. Trenutna popunjenost smještajnih kapaciteta je nezadovoljavajuća što ukazuje na nedovoljnu suradnju gospodarskih, obrazovnih, kulturnih i turističkih subjekata kao i nedovoljnu prepoznatljivost članica UP-a kao turističkih destinacija. Kulturna infrastruktura i ustanove u velikoj su mjeri koncentrirani u Gradu. Kulturni sadržaji u ostalim članicama UP-a nedostatni su i potrebno je poticati njihov razvoj u cilju stvaranja funkcionalne cjeline UP temeljene, između ostalog, na kulturnim sadržajima. Veliki problem u razvoju sektora kulture predstavlja održavanje kulturno-povijesne baštine i objekata u kulturi zbog činjenice da potrebna financijska sredstva nadilaze mogućnosti županijske i lokalne samouprave. Potrebno je ostvariti kvalitetniju suradnju s turističkim posrednicima kako bi se osmislili novi turistički programi te potakla prodaja u samoj destinaciji. Osim posrednika, potreban je veliki angažman ostalih turističkih subjekata u povećanju ponude te jačanju promocije članica UP-a kao turističkih destinacija. Dakle, kako bi se turizam na UP smisljeno i sustavno razvijao, potrebno je razviti nove sadržaje, jačati ulogu kulturno-povijesne i prirodne baštine u funkciji turizma, poticati poduzetničke inicijative u turizmu, osmisliti kvalitetan sustav promocije i brendiranja destinacije te kontinuirano jačati konkurentske prednosti UP-a. Ovakav pristup doprinijeti će privlačenju novih turista, produženju vremena boravka turista te povećanju potrošnje u destinaciji.

Usprkos relativno jednakoj razvijenosti grada središta i ostalih članica UP-a u području poljoprivrede, još uvijek je riječ o sektoru u koji je potrebno dodatno ulagati kako bi bio konkurentan i održiv. BDP u sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ostvaren na području Virovitičko-podravske županije kontinuirano pada što ukazuje da se sektor suočava s izuzetno velikim poteškoćama te da su nužne brojne i snažne promjene kako bi se ubrzao oporavak. Primjerice, uočen je nedostatak logističko-distribucijskih kapaciteta i posredništva u komunikaciji sa trgovačkim centrima koji bi pomogli u izravnom povezivanju proizvođača s kupcima putem napredne logističke infrastrukture i usluga hladnog lanca, prije svega kad je riječ o svježim/kvarljivim proizvodima. Nadalje, stvaranje i prijenos znanja i tehnologija među sudionicima u poljoprivredi su vrlo ograničeni, što rezultira niskom razinom konkurentnosti PG-a. Primjena digitalnih rješenja za poboljšanje konkurentnosti proizvodnje je još vrlo slabo raširena, posebno kod malih i srednjih proizvođača. Povezanost proizvođača sa znanstvenom zajednicom kroz zajedničke projekte, edukacije i druge oblike suradnje je i dalje vrlo slaba, što usporava modernizaciju poljoprivredne proizvodnje i njenu specijalizaciju prema kulturama u kojima se ostvaruje najveći dohodak. Kako bi sektor poljoprivrede ispunio svoj potencijal potrebno je dodatno unaprijediti poljoprivrednu proizvodnju, uspostaviti logističko-distribucijske kapacitete za skladištenje i plasman proizvoda, educirati poljoprivrednike o korištenju modernih tehnologija i primjeni istih u poslovanju, poticati udruživanje poljoprivrednika te povezati sektor poljoprivrede i turizma kroz uspostavu sustava brendiranja lokalnih proizvoda i plasiranja istih u ponudu ugostiteljsko-smještajnih objekata.

Govoreći o povezivanju sektora obrazovanja i spomenutih sektora gospodarstva, potrebno je uskladiti ponudu programa obrazovnih institucija sa stvarnim potrebama gospodarstvenika i tržišta rada, potaknuti suradnju na zajedničkim projektima, ostvariti suradnju u razvoju novih rješenja i tehnologija te pružati tematske edukacije i programe cjeloživotnog obrazovanja sukladno utvrđenim potrebama gospodarstvenika. Prisustvo Veleučilišta u Virovitici svakako je važan faktor u ostvarivanju spomenutih suradnji, prvenstveno u obrazovanju kadrova za sektor turizma, kadrova iz područja IKT-a te općenito poduzetnika. Dakako, kao što je spomenuto u razvojnim potrebama i potencijalima u području *Društvo*, jačanje kapaciteta obrazovnih institucija i dodatnih sadržaja poput smještaja za studente i učenike nameću se, uz obrazovne programe, kao ključan faktor UP Virovitica u privlačenju potencijalnih kadrova.

Zaključno, kako bi se podigla konkurentnost gospodarstva UP Virovitica, isto se treba temeljiti na usklađenosti sa sustavom obrazovanja, međusektorskoj integraciji te implementaciji novih znanja i tehnologija. Da bi se navedeno ostvarilo prioritetno je potrebno povezati i uskladiti potrebe gospodarstva sa sustavom obrazovanja, razviti *turističku priču* koja će biti jedinstvena i prepoznatljiva (*brendiranje* i promocija), povećati broj kulturnih i turističkih sadržaja u općinama, ulagati u razvoj prirodnih resursa (turistički kapaciteti), izgraditi logističko-distributivne kapacitete u poljoprivredi, potaknuti dodatno infrastrukturno uređenje poduzetničkih zona (pristupne ceste) te podržati ulaganja u osiguravanje obnovljivih izvora energije (osiguravanje konkurentne prednosti) za privlačenje i zadržavanje poslovnih subjekata.

5.3. Urbano okruženje

Analiza urbanog okruženja UP-a Virovitica osvrnula se na niz okolišnih, klimatskih i infrastrukturnih čimbenika koji zajedno daju pregled stanja na urbanom području u pogledu njegovog zadovoljavanja osnovnih potreba stanovnika za život i rad.

Iako je analiza pokazala kako je kvaliteta zraka na području UP-a visoke kvalitete, prepoznaje se potreba za uspostavljanjem sustava mjerenja kakvoće zraka koji će na lokalnoj razini moći adekvatno pratiti eventualne promjene u kvaliteti zraka. Isto je prepoznato i u području praćenja kvalitete tla - s obzirom na to da takav sustav još nije uspostavljen na nacionalnoj razini, prepoznata je potreba za uvođenjem sustava koji će moći pravovremeno upozoriti na moguća onečišćenja i ugrozu kvalitete tla na području UP-a, do kojih može doći zbog nepovoljnog utjecaja određenih gospodarskih i poljoprivrednih djelatnosti. Na području UP-a, u pogledu izloženosti prirodnim rizicima i klimatskim promjenama, osobito se ističe izloženost riziku od poplava - područje je u tom kontekstu uključeno u Glavni provedbeni plan obrane od poplava, dok se dodatno ističe potreba uključivanja slatkovodnih ribnjaka na području UP-a u navedeni dokument kako bi se iskoristio njihov potencijal u obrani od poplava.

Područje UP-a odlikuje bogata prirodna baština i iznimna bioraznolikost, u okviru ekološke mreže Natura 2000 i Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav. Navedeno predstavlja veliki potencijal razvoja u kontekstu očuvanosti prirode, specifične biosfere ali i jačanja međunarodne suradnje u zaštiti prostora i njegovog daljnjeg razvoja i prezentacije. Dodatno, na području UP-a nalaze se dva značajna spomenika parkovne arhitekture - Stari park oko dvorca u Virovitici te Park u Suhopolju. Daljnja

valorizacija i uređenje parkovne infrastrukture predstavlja potencijal budućeg razvoja UP-a kao turistički atraktivne i poželjne destinacije.

U domeni gospodarenja otpadom, iako je razvidno povećanje odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, UP u cjelini bilježi negativan trend kontinuiranog porasta ukupne količine odloženog otpada, kao i prikupljenog komunalnog otpada. Navedeno svakako upućuje na potrebu jačanja svijesti stanovništva o važnosti recikliranja i ponovne upotrebe otpada, kao i njegovog odvajanja i pravilnog odlaganja, te potencijal razvoja kružnog gospodarenja otpadom.

U kontekstu primarne infrastrukture koja se odnosi na vodoopskrbu i odvodnju, područje UP-a karakterizira visoka priključenost na sustav javne vodoopskrbe kao i pokrivenost svih JLS-ova u obuhvatu UP vodoopskrbnim sustavom i sustavom odvodnje. Na području UP-a prisutni su i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, iako je razvidan potencijal daljnjeg razvoja i unaprjeđenja sustava za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Virovitica, što u kontekstu kružne ekonomije uz kvalitetan infrastrukturni sustav može biti i potencijal razvoja.

Analiza energetske sustava na području Županije, odnosno UP-a, pokazala je kako područje karakterizira nepostojanje vlastitih izvora za proizvodnju električne energije te neravnoteža u prostornoj izgrađenosti distribucijske mreže električne energije. U tom kontekstu vidljiva je potreba unaprjeđenja mreže za distribuciju električne energije kako bi ista obuhvatila cijelo područje, kao i potencijal iskorištavanja elektroenergetskog potencijala rijeke Drave, ali i drugih izvora energije poput geotermalne energije te eksploatacije polja ugljikovodika, koji mogu dopuniti raznovrsnost energetske izvora na koje se oslanja UP i tako dodatno osnažiti otpornost regije na fluktuacije u opskrbnim lancima različitih tipova energije. Nadalje, izgradnja novih plinovoda (magistralnih i međunarodnih) odgovorit će na povećane potrebe za prirodnim plinom na cjelokupnom području Virovitičko-podravske županije, a uzimajući u obzir njezin strateški položaj i topografsku pogodnost terena za izgradnju plinske mreže, što može pozitivno utjecati i na daljnji potencijal gospodarskog razvoja.

U kontekstu prometne povezanost UP-a, analiza pokazuje postojanje razgranate mreže cestovnih prometnica na području UP-a, međutim stanje istih u pogledu njihove sigurnosti i protočnosti prepoznato je kao nezadovoljavajuće. Stanje kolnika i drugih prostorno-tehničkih elemenata ocijenjeno je kao loše ili čak vrlo loše, što jasno ukazuje na smjer razvoja cestovnog prometa koji se treba temeljiti na unaprjeđenju i poboljšanju postojeće cestovne infrastrukture, ali i izgradnji novih prometnica koje će omogućiti bolju povezanost Županije, a samim time i UP-a, s ostalim dijelovima Hrvatske. U kontekstu željezničkog prometa, područjem UP-a prolazi i važna dionica željezničke pruge "Podravske magistrale" značajne za cijelu Podravinu, međutim također je prepoznata potreba ulaganja u modernizaciju ove vrste prometa, s posebnim naglaskom na njezinu sigurnost (unaprjeđenje signalnih uređaja i cestovnih prijelaza). Područje UP-a premreženo je i velikim brojem biciklističkih staza, iako se i ovdje nameće izazov slabe uređenosti i označenosti takvih staza i potreba unaprjeđenja biciklističke signalizacije kao i sigurnosti biciklista. Postojanje velikog broja biciklističkih staza (između ostalog i EuroVelo rute) na području UP-a otvara prostor za osmišljavanje specijaliziranih popratnih usluga u domeni cikloturizma, te dodatno ulaganje kroz sredstva EU za njihov razvoj i infrastrukturno unaprjeđenje obzirom da samo postojanje EuroVelo

rute nije jamac utilizacije obzirom na lošu infrastrukturnu opremljenost iste. U vidu drugih vrsta prometa, na području UP-a nalazi se riječno pristanište Terezino Polje te nekoliko uzletišta za zračni promet - buduća unaprjeđenja zračne infrastrukture odnosit će se na osposobljavanje sportske zračne luke na prostoru između Korije i Virovitice, što će doprinijeti ponudi sportskih sadržaja na području UP-a, ali i predstavljati potencijal za daljnji razvoj turizma, obzirom da će zračna luka moći prihvatiti manje putničke zrakoplove. U pogledu urbanog prijevoza, kvaliteta prometne povezanosti općina i gradova na području Županije, a tako i UP-a, autobusnim linijama nije zadovoljavajuća s obzirom na učestalost linija, a javni prijevoz nije integriran. Ovo otvara prostor za unaprjeđenje linija lokalnog međugradskog prijevoza, kao i drugih modaliteta prijevoza (biciklistički promet, pješački promet) te intermodalne infrastrukture koja će omogućiti povezivanje svih vrsta prijevoza na području UP-a u jedinstvenu i funkcionalnu cjelinu, što je jedan od prioriteta integriranog ulaganja.

Naposljetku, u kontekstu elektroničko-komunikacijske povezivosti, UP odlikuje dobra pokrivenost širokopojasne mreže najveće dostupne brzine, no na razini Županije, a samim time i UP-a, dinamika povećanja broja nepokretnih širokopojasnih priključaka velikih brzina, što je jedan od nužnih preduvjeta za digitalna transformaciju gospodarstva i javne uprave, je usporena.

6. Opis integriranog pristupa rješavanju utvrđenih razvojnih potreba i potencijala uključujući ispunjavanje kriterija vezano uz stratešku relevantnost projekata

Prepoznate razvojne potrebe i potencijali urbanog područja Virovitica adresirat će se kroz niz projekata, programa i aktivnosti usmjerenih na povećanje kvalitete života i konkurentnosti urbanog područja. Dio ovih projekata prepoznat je kao strateški, u vidu svojeg integrativnog i policentričnog utjecaja na cjelovito urbano područje, ali i širi prostor, te doprinosi ispunjenju ciljeva Integriranog teritorijalnog programa i drugih hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja, kao i same Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.

6.1. Opis integriranih teritorijalnih ulaganja te sektorske i teritorijalne integracije kroz ITU mehanizam

Izazovi specifičnog teritorijalnog razvoja na području Europske unije zahtijevali su poseban pristup, pa je u tom kontekstu osmišljen koncept integriranog teritorijalnog ulaganja (ITU) (*eng. integrated territorial investment, ITI*) koji može učinkovitije odgovoriti na specifičnost potreba za ulaganjem svakog područja.

ITU koncept omogućio je državama članicama EU da grupiraju sredstva iz nekoliko operativnih programa/fondova kako bi se osigurala provedba integrirane strategije za određeno područje i odgovorilo na specifične potencijale razvoja. Ovakav pristup se po prvi puta koristio u razdoblju 2014.-2020. godine, za ulaganja u aktivnosti kojima će se ojačati uloga gradova kao pokretača gospodarskog razvoja.

Ključni elementi ITU-a su:

- definirano područje i usvojena te integrirana strategija teritorijalnog razvoja područja;
- akcijski plan razvoja te odabrani ključni projekti koji će maksimizirati integrativni učinak;
- upravljački mehanizmi za upravljanje mehanizmom ITU-a.

Neki od ključnih ciljeva ITU-a su:

- poticanje ekonomske, socijalne i ekološke održivosti i otpornosti u urbanim središtima;
- iskorištavanje potencijala jakih urbanih središta te stvaranje pozitivnog prelijevanja na šire funkcionalna urbana područja i ruralna područja u blizini gradova;
- nadograđivanje potencijala i specifičnosti neposrednih ruralnih područja i lokalnih zajednica;
- umanjivanje i rješavanje negativnih učinaka urbane koncentracije (zagušenja prometa, zagađenje, širenje urbanih područja, smještajni kapacitet, siromaštvo i sl.).

Iskustva gradova koji su primjenjivali ITU mehanizam u razdoblju 2014. - 2020. pokazalo je važnost i uspjeh integriranog pristupa funkcionalnim urbanim područjima, ponajviše u područjima brownfield investicija, urbano-ruralnih veza i javnog prijevoza, ali i kroz mogućnost financiranja integriranih projekata, stvaranja funkcionalnih teritorija, ciljanih ulaganja pojedinog urbanog područja, poticanja *bottom-up* pristupa i stvaranja integralnih multisektorskih znanja, ali i jačanja

kapaciteta urbanih područja odnosno gradova u pripremi i provedbi projekata. U tom kontekstu za nadolazeće razdoblje 2021. - 2027., razvijen je poseban Integrirani teritorijalni program (ITP) koji u sebi sadrži osnove budućeg ITU ulaganja, te uključuje sredstva iz Kohezijskog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Fonda za pravednu tranziciju s ciljem jačanja uloge velikih gradova u policentričnom razvoju urbanih područja.

Implementacijom ITU mehanizma Urbano područje Virovitica odgovorit će na definirane razvojne potrebe, odnosno provedbom mjera financiranih kroz ITU adresirati utvrđene slabosti u više ciljanih sektora - u području kulture, obrazovanja, socijalnih usluga, sportsko-rekreacijske infrastrukture, prometa i komunalne infrastrukture.

Provedba integriranih teritorijalnih ulaganja koja podrazumijevaju teritorijalnu integraciju područja otvorit će potencijal za daljnje stvaranje pozitivnih učinaka umrežavanja kroz jačanje teritorijalne, gospodarske i socijalne kohezije Urbanog područja. Teritorijalnoj integraciji izravno će doprinijeti ITU intervencije u sljedećim područjima:

- **Biciklistička infrastruktura** - izgradnja biciklističke infrastrukture na području općina Suhopolje i Lukač, a koje će povezati općine s gradom Virovicom kao središtem urbanog područja, izravno će doprinijeti teritorijalnoj integraciji sastavnica UP Virovitica. Uz prostorno-funkcionalnu integraciju, izgradnja ovih dionica biciklističke mreže osigurat će veću mobilnost stanovnika urbanog područja, unaprjeđenje sigurnosti biciklista u prometu te promicanje oblika prijevoza koji je prihvatljiv za okoliš.
- **Prometna infrastruktura** - jedan od ključnih zahvata planiranih na području UP Virovitica u narednom razdoblju odnosi se na izgradnju prometnice Spojna cesta - Fujsova ulica koja će uvelike doprinijeti prometnom rasterećenju postojeće cestovne infrastrukture, a samim time lakšem i bržem prijevozu stanovnika na području cijelog UP-a. Teritorijalna integracija ovog zahvata očituje se osobito i u pogledu izgradnje budućeg autobusnog kolodvora, kojem će prometnica Spojna cesta - Fujsova ulica biti jedna od ključnih pristupnih cesta, te će time osigurati visoki stupanj mobilnosti za sve stanovnike urbanog područja.
- **Komunalna infrastruktura** - važan činitelj teritorijalne integracije, osim same mobilnosti, predstavlja i segment prometa u mirovanju, odnosno dostatnost parkirnih mjesta u gradu središtu UP-a, a obzirom na dnevne migracije iz drugih sastavnica urbanog područja. Obzirom na to da je UP Virovitica prepoznalo nedostatak parkirnih mjesta u gradu središtu, ovim zahvatom planira se adresirati detektirana slabost i time omogućiti stanovnicima UP-a jednostavnije putovanje u grad središte.

Osim navedenih ITU intervencija koje izravno doprinose teritorijalnoj integraciji područja provedbom istog ili komplementarnog tipa projekata na različitim lokacijama, ostali projekti koji se planiraju financirati kroz ITU mehanizam također neizravno doprinose teritorijalnoj integraciji područja ostvarujući širi doseg od njihove lokacije provedbe, odnosno imaju policentrični utjecaj na razvoj cijelog urbanog područja Virovitica. Primjerice, ulaganjem u izgradnju Glazbene škole Jan Vlašimsky povećat će se njezini kapaciteti kako bi se omogućilo pohađanje programa većem broju polaznika, uz to što će glazbena škola raditi na dvije lokacije, što će povećati dostupnost ove vrste sadržaja i posljedično imati pozitivan utjecaj na stanovnike cijelog urbanog područja.

6.2. Opis strateške relevantnosti projekata⁵

Tablica niže daje popis projekata od strateškog značaja koje su identificirale JLS članice UP Virovitica. Sukladno Smjernicama, ovi se projekti planiraju financirati kroz ITU mehanizam te je stoga detaljnije pojašnjenja njihova strateška relevantnost u dvije domene:

- projekti u kojima će sudjelovati više jedinica lokalne samouprave kao korisnik ili partner, ili
- projekti grada središta ili nekog drugog JLS-a koji će imati policentrični utjecaj na razvoj šireg područja.

Neizostavno je također osvrnuti se na integrativni učinak odabranih strateških projekata, u kontekstu cjelokupnog i jednolikog razvoja UP Virovitica. Integrativnost projekata ogleda se u utjecaju projekta na što veći dio Urbanog područja, odnosno na što veći broj sastavnica / stanovnika UP Virovitica. Osim po broju zahvaćenih stanovnika i sastavnica, integrativni učinak moguće je također ocijeniti i po broju potencijalnih korisnika u identificiranoj ciljnoj skupini projekta. Naposljetku, važno je istaknuti doprinos koji će pojedini strateški projekt imati ispunjenju posebnih ciljeva SRUP-a ne samo prilikom provedbe, već i nakon završetka iste.

Dodatno, strateškoj relevantnosti za ITU mehanizam doprinosi usklađenost projekata s Integriranim teritorijalnim programom te drugim hijerarhijski nadređenim aktima strateškog planiranja, kroz pozitivan doprinos ostvarenju pokazatelja ITP-a, odnosno rješavanje razvojnih potreba utvrđenih za Urbano područje.

Strateški projekti Urbanog područja Virovitica su sljedeći:

Posebni cilj 1.1 (PC 1.1): Obrazovanje po mjeri pojedinca	
Mjera 1.1.1. Uspostava kvalitetnog, pristupačnog i cjelovitog odgojno obrazovnog sustava	
Projekt od strateškog značaja 1: Izgradnja Glazbene škole Jan Vlašimsky	
Kratki opis projekta	Izgradnja nove Glazbene škole sa koncertnom dvoranom za potrebe gotovo 400 učenika s kojima radi 37 djelatnika. Izgradnjom nove škole povećat će se mogućnost uvođenja novih školskih programa. Ovom izgradnjom škola će raditi na dvije lokacije. Nositelj projekta je grad Virovitica.
Posebni cilj 1.3 (PC 1.3): Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - činitelji visokog standarda življenja	
Mjera 1.3.3. Uspostava dostupne i kvalitetne sportske infrastrukture	
Projekt od strateškog značaja 2: Izgradnja Sportskog centra Vegeška	
Kratki opis projekta:	Kompleks atletskih staza, nogometnog igrališta, karting staze i mnogih drugih sportsko-zabavnih sadržaja koji bi imali rekreativnu i turističku svrhu. Nositelj projekta je grad Virovitica.

⁵ U fazi izrade nacrtu dokumenta konačan prijedlog Integriranog teritorijalnog programa, pretpostavljenih specifičnih ciljeva kao niti prihvatljivih područja ulaganja, nije bio poznat. Nakon donošenja službene verzije ITP-a dodatno će biti opisana usklađenost i doprinos strateških projekata UP Virovitica istom.

Posebni cilj 3.1 (PC 3.1): Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica**Mjera 3.1.1. Izgradnja i unaprjeđenje protočnosti prometne infrastrukture****Projekt od strateškog značaja 3: Izgradnja ceste Spojna cesta-Fujsova ulica**

Kratki opis projekta: Otklanjanje prometnog uskog u centru grada produženjem prometnice uz budući autobusni kolodvor u cilju "rasterećenja" centra grada, a koja se nadovezuje na cestu Lidl - Gajeva ulica. Izgradnja ceste vrlo je bitna za budući moderni autobusni kolodvor koji će povećati kapacitete prijma i kvalitetu dostupnih usluga. Navedena prometnica obuhvaća pješačke i biciklističke staze, rasvjetu, odvodnju, most preko rijeke Ođenice i dva kružna toka. Nositelj projekta je grad Virovitica.

Mjera 3.1.2. Nadogradnja i unaprjeđenje mreže biciklističkih staza**Projekt od strateškog značaja 4: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom Virovitica - Suhopolje**

Kratki opis projekta: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom koji bi spojio grad Viroviticu sa Općinom Suhopolje. Nositelj projekta je općina Suhopolje.

Projekt od strateškog značaja 5: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom Virovitica - Terezino Polje

Kratki opis projekta: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom koji bi spojio grad Viroviticu sa Općinom Lukač, pa sve do graničnog prelaza sa Republikom Mađarskom. Nositelj projekta je općina Lukač.

Posebni cilj 4.1 (PC 4.1): Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu**Mjera 4.1.2. Ulaganje u uređenje javnih površina i izgradnju komunalne infrastrukture****Projekt od strateškog značaja 6: Izgradnja nadzemne garaže**

Kratki opis projekta: Usko grlo u centru grada predstavlja manjak parkirnih mjesta. Nadzemna garaža projektirat će se na lokaciji u centru Virovitice, uz ulicu Antuna Mihanovića. Planira se izgradnja javne garaže kapaciteta cca. 280 parkirnih mjesta, sa cca. 8.380 m² bruto površine, na 4 etaže (podrumska etaža, prizemlje i 2 nadzemne etaže). U prizemlju će biti osiguran javni WC. Na krovu je predviđeno postavljanje fotonaponskih ploča za dobivanje električne energije. Nositelj projekta je grad Virovitica.

Posebni cilj 4.3 (PC 4.3): Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom**Mjera 4.3.1. Uređenje i očuvanje prirodne baštine kao podloga za budući razvoj**

Projekt od strateškog značaja 7: Izgradnja izletišta na Virovitičkim jezerima

Kratki opis projekta: Projekt se odnosi na izgradnju drvenih molova, mostova, pješačkih staza, nadstrešnica za izletnike, centra za posjetitelje i adrenalinskog parka te prikladnih pripadajućih smještajnih objekata. Nositelj projekta je grad Virovitica.

U području osiguravanja sportsko-rekreacijske, obrazovne i kulturne infrastrukture, polazi se od pretpostavke kako cijelo područje, uključujući i urbanizirano središte i gravitirajuća područja, trebaju osiguravati visoku kvalitetu života svojim stanovnicima. U urbanom središtu to podrazumijeva kompleksnije i veće investicije, poput izgradnje **Sportskog centra Vegeška** te izgradnje **glazbene škole Jan Vlačić**. Iako administrativno smješteni na području grada središta, ovi će strateški projekti imati policentričan utjecaj na sve sastavnice urbanog područja, ali i na širi prostor Virovitičko-podravske županije, kroz osiguravanje dostupnosti dodatnih kulturnih, obrazovnih i sportsko-rekreacijskih sadržaja svim stanovnicima gravitirajućeg područja.

Kao strateški projekt na području UP-a nadalje je prepoznata izgradnja **izletišta na Virovitičkim jezerima**. Projekt će obuhvaćati uređenje Virovitičkih jezera, važne atrakcije prirodne baštine na području UP-a, kroz osiguravanje odgovarajuće posjetiteljske infrastrukture, ali i smještajnih kapaciteta koji će doprinijeti atraktivnosti lokacije. Valorizacijom ovog prostora postići će se policentričan utjecaj na sve JLS u UP-u, koji će se ogledati u boljem iskorištavanju turističkog, ali i sportsko-rekreativnog potencijala svih sastavnica urbanog područja.

U kontekstu osiguravanja dostupnosti sadržaja na području UP Virovitica, neizostavno je spomenuti planirane investicije UP Virovitica koje će doprinijeti boljoj prometnoj povezanosti - izgradnja **prometnice Spojna cesta - Fujsova ulica** te izgradnja **objekta nadzemne garaže**. Ovi strateški projekti usmjereni su na otklanjanje "uskih grla" u cestovnom prometu grada središta kao ključnog prometnog čvorišta UP-a, ali kroz osiguravanje bolje protočnosti prometnica i većih kapaciteta objekata namijenjenih prometu u mirovanju, omogućit će se stanovnicima ostalih sastavnica UP-a lakša prometna komunikacija s gradom središtem i jednostavniji pristup njegovim sadržajima, šireći tako mrežu utjecaja ovih projekata izvan administrativnih granica grada Virovitice.

Jedna od ključnih strateških investicija UP Virovitica koja svoju relevantnost u kontekstu ITU mehanizma osigurava povezivanjem više sastavnica UP-a odnosi se na izgradnju biciklističke infrastrukture, odnosno izgradnju **biciklističke staze sa nogostupom Virovitica - Suhopolje** te **biciklističke staze sa nogostupom Virovitica - Terezino Polje**. Biciklistička infrastruktura pridonijet će boljoj povezanosti na linijama koje služe za dnevne migracije na području UP Virovitica, većem korištenju javnih sredstava prijevoza koja su ekološki prihvatljiva, stvaranju pretpostavki za multimodalni prijevoz, prostorno-funkcionalnoj integraciji biciklističko-pješačkog prometa na području cijelog UP-a, kao i povećanju sigurnosti biciklista, ali i ostalih sudionika u prometu.

6.3. Sustav provedbe ITU mehanizma

Sustav provedbe ITU mehanizma odnosi se na organizacijske jedinice koje će se uspostaviti u gradu središtu urbanog područja, a kako bi se osigurali odgovarajući kapaciteti za obavljanje zadataka koji će biti delegirani od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Sukladno navedenom, u organizacijskoj strukturi grada Virovitice, kao grada središta Urbanog područja Virovitica, predviđeno je ustrojavanje Odsjeka za provedbu ITU mehanizma. Odsjek za provedbu ITU mehanizma je posebna unutarnja ustrojstvena jedinica Upravnog odjela za financije i gospodarstvo Grada Virovitice koja obavlja poslove posredničkog provedbenog tijela integriranih teritorijalnih ulaganja (u daljnjem tekstu: ITU PT-a) odnosno obavlja zadane i delegirane poslove i aktivnosti na Urbanom području Virovitica i poslove vezane za implementaciju ITU mehanizma sukladno važećim propisima, a naročito:

1. prati, proučava i stručno analizira stanje na području institucionalnog, zakonodavnog i financijskog sustava europskih fondova za provedbu ITU mehanizma te priprema nacрте akata za Gradsko vijeće i Gradonačelnika u okviru svojeg delegiranog djelokruga,
2. prati i predlaže aktivnosti Gradonačelniku i pročelniku upravnog tijela sukladno ITU tematskim ciljevima Kohezijske politike europskih fondova radi strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata od interesa za regionalni razvoj održivog urbanog područja Virovitica,
3. kod neposrednog provođenja odluka iz svojeg delegiranog djelokruga ITU mehanizma priprema i provodi odgovarajući neupravni postupak, izrađuje i donosi planove, programe, projekte, strategije, sporazume, priručnike, upute, izvješća, rješenja, ugovore, potvrde te druge odgovarajuće akte i pismena sukladno metodologiji operativnih programa za ITU i drugim odgovarajućim pozitivnim propisima,
4. provodi prvostupanjski upravni postupak te rješava u prvostupanjskom upravnom postupku kada je na to ovlašten zakonom ili drugim propisom u okviru svojeg djelokruga,
5. poslove izrade, praćenja i izvještavanja za ITU područje Grada Virovitica,
6. koordinira izradu i provedbu Strategije razvoja urbanog područja (SRUP),
7. koordinira provedbene aktivnosti na razini urbanog područja,
8. provodi postupak dodjela bespovratnih sredstava u okviru operativnih programa, koji se odnosi na ocjenjivanje kvalitete projektnih prijedloga i rangiranje odabranih prijedloga te provodi aktivnosti prevencije, otkrivanja i ispravljanja nepravilnosti te utvrđivanje mjera za suzbijanje prijevara, uzimajući u obzir utvrđene rizike o bilo kojem aspektu upravljanja sredstvima Fondova z nadležnosti Posredničkog tijela integriranih teritorijalnih ulaganja,
9. provodi i unapređuje sustav unutarnjih kontrola u okviru svojeg ITU PT djelokruga i surađuje s tijelima u sastavu upravljanja i kontrole ITU mehanizma u Republici Hrvatskoj, tijelima Grada Virovitice te ostalim JLS-ima na urbanom području Grada Virovitice u poslovima vezanim za provedbeni plan mehanizma integriranih ulaganja (ITU mehanizma), a koji obuhvaća sve poslovne transakcije u skladu sa zakonima i drugim propisima, štiteći imovinu i sredstva od gubitka, zlouporabe i štete i koristeći ih pravilno, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito,
10. surađuje s nadležnim tijelima radi nadzora delegiranih aktivnosti i zadaća tijekom provedbe i praćenja operativnih programa,

11. provodi i odgovoran je za informiranje i vidljivost na razini operativnog programa iz nadležnosti Posredničkog tijela integriranih teritorijalnih ulaganja, kao i iza komunikaciju svih dionika urbanog područja u svezi svih aktivnosti na provedbi ITU mehanizma,
12. provodi postupak praćenja i izvještavanja Upravljačkog tijela o dodjeli bespovratnih sredstava tehničke pomoći, vezano za status praćenja provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja za urbano područje Virovitica,
13. upravlja ljudskim potencijalima sukladno specifičnosti provođenja projekata ITU mehanizma,
14. priprema i vodi kontinuirano obvezno stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Odsjeka organizirano od strane nadležnih ministarstva i institucija prvenstveno na području provedbe ITU mehanizma europskih fondova,
15. priprema i dostavlja materijale Odsjeka radi objave u „Službenom vjesniku“ Grada Virovitice te na službenoj internetskoj stranici Grada Virovitice,
16. vodi i ažurira evidencije iz djelokruga Odsjeka te izdaje potvrde o činjenicama o kojima Odsjek vodi službene evidencije,
17. obavlja administrativno-tehničke i stručne poslove za organizaciju i rad radnih tijela urbanog područja Virovitica,
18. obavlja i druge poslove i aktivnosti koji temeljem pozitivnih propisa, odluka Gradonačelnika i Gradskog vijeća ili po svojoj prirodi spadaju u njegov djelokrug.

Sukladno Pravilniku o unutarnjem redu Upravnog odjela za financije i gospodarstvo Grada Virovitice, Odsjek za provedbu ITU mehanizma grada Virovitice sastoji se od 4 izvršitelja, i to:

- Voditelj odsjeka (1 izvršitelj)
- Savjetnik za provedbu ITU mehanizma (2 izvršitelja)
- Viši stručni suradnik za financijske poslove u provedbi ITU mehanizma (1 izvršitelj)

U tablici niže dan je pregled ključnih poslova i zadataka koje će osobe zaposlene u Odsjeku za provedbu ITU mehanizma obavljati:

Tablica 4. Pregled funkcija, poslova i zadataka zaposlenika Odsjeka za provedbu ITU mehanizma

Funkcija	Ključni poslovi i zadaci
<p>Voditelj odsjeka (1)</p> <p>(magistar struke ili stručni specijalist iz područja društvenih, prirodnih, tehničkih, biotehničkih i humanističkih znanosti, najmanje četiri godine radnog iskustva na poslovima za koje se traži stručno znanje magistra struke ili stručnog specijalista odgovarajuće struke, položen državni ispit, poznavanje rada na računalu, znanje engleskog jezika u govoru i pismu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizira obavljanje poslova u Odsjeku sukladno propisima, prateći i predlažući aktivnosti Gradonačelniku i pročelniku sukladno ITU tematskim ciljevima Kohezijske politike europskih fondova radi strateškog planiranja i provedbe razvojnih projekata od interesa za regionalni razvoj održivog urbanog područja Virovitica u cilju uspostave i unapređivanja sustava za upravljanje i kontrolu ITU PT, • prati, proučava i stručno analizira propise te stručno obrađuje i obavlja najsloženija pitanja u područjima iz nadležnosti Odsjeka u okviru europskih fondova za provedbu ITU mehanizma dajući svoju potporu službenicima Odsjeka u rješavanju složenih zadataka iz nadležnosti Odsjeka, • stručno izrađuje nacрте općih akata i drugih odgovarajućih akata iz nadležnosti Gradonačelnika i Gradskog vijeća u okviru svojeg delegiranog djelokruga, • zamjenjuje pročelnika u obavljanju poslova koje mu pročelnik povjeri u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti izričito vodeći računa o nadležnosti poslova delegiranih aktivnosti, • obavlja poslove vezane uz planiranje, vođenje i koordiniranje povjerenih poslova i svih ostalih aktivnosti za provedbu operativnih programa ITU mehanizma na razini urbanog područja Virovitica, • kontinuirano surađuje s upravnim tijelima Grada vodeći brigu o razdvajanju funkcija između delegiranog djelokruga ITU PT i ostalih ustrojstvenih jedinica Grada te VTA agencije koji su odgovorni za pripremu, podnošenje i provedbu projekata, • sudjeluje na glavnim koordinacijskim sastancima na razini operativnih programa koje sazivaju upravljačka tijela, • izrađuje i podnosi periodična izvješća na razini operativnih programa za ITU prema upravljačkom tijelu, • sastavlja prijedlog financijskog plana Odsjeka i prati njegovu izvršenje te izvješća o radu Odsjeka, • kod neposrednog provođenja odluka iz svojeg delegiranog djelokruga ITU mehanizma priprema i provodi odgovarajući nepravni postupak, izrađuje i donosi planove, programe, projekte, strategije, sporazume, izvješća, rješenja, ugovore, rješenja, upute, potvrde te druge odgovarajuće akte i pismena, • provodi prvostupanjski upravni postupak te rješava u prvostupanjskom upravnom postupku kada je na to ovlašten zakonom ili drugim propisom u okviru svojeg djelokruga, • upravlja ljudskim potencijalima u Odsjeku sukladno specifičnosti

	<p>provođenja projekata ITU mehanizma,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● predlaže Gradonačelniku imenovanje osobe za upravljanje rizicima, koordinatora za nepravilnosti, osobe za informiranje i komunikaciju i osobe za reviziju u Odsjeku sukladno sklopljenom sporazumu o obavljanju delegiranih i s njima povezanih zadaća i aktivnosti za specifične operativne programe koje se provode putem za ITU PT Virovitica, ● pohađa, priprema i vodi kontinuirano obvezno stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika Odsjeka na području provedbe ITU mehanizma, odnosno na području europskih fondova te na području javne nabave, ● brine se o provođenju stalne komunikaciju u svrhu prikupljanja ili razmjene informacija između odsjeka unutar upravnog odjela, između dužnosnika i upravnih tijela Grada, unutar i izvan gradske uprave, sve uz redoviti nadzor pročelnika upravnog tijela i Gradonačelnika, kao i o provođenju komunikacije između provedbenog tijela urbanog područja i svih sudionika urbanog područja vezano za sve aktivnosti na provedbi ITU mehanizma, ● priprema i daje sve potrebne informacije radi javnog informiranja i ostvarivanja prava na pristup informacijama u svezi provedbe ITU mehanizma sukladno važećim propisima u suradnji s imenovanim službenicima za informiranje i zaštitu podataka, ● koordinira pripremu materijala Odsjeka radi objave u „Službenom vjesniku“ Grada Virovitice i na službenoj internetskoj stranici Grada Virovitice i dostavlja ih nadležnoj ustrojstvenoj jedinici, ● inicira i koordinira održavanje sastanaka, prezentacija i radionica za potrebe ITU PT, ● obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima te po nalogu pročelnika upravnog tijela.
<p>Savjetnik za provedbu ITU mehanizma (2)</p> <p>(magistar struke ili stručni specijalist iz područja društvenih, prirodnih, tehničkih, biotehničkih i humanističkih znanosti, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima za koje se traži stručno znanje magistra struke ili stručnog specijalista odgovarajuće struke, položen državni ispit, poznavanje rada na računalu, znanje engleskog jezika u govoru i pismu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● sudjeluje u rješavanju stalnih složenijih upravnih i stručnih poslova te pripremanju i donošenju akata iz nadležnosti Odsjeka uz redoviti nadzor i upute voditelja Odsjeka i pročelnika upravnog tijela i Gradsko vijeće, odnosno iz nadležnosti Odsjeka prati, proučava i stručno obrađuje složenija pitanja na području europskih fondova za provedbu ITU mehanizma za urbano područje Virovitica i predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera i potrebitih rješenja te poduzima radnje za njihovo izvršavanje, ● sudjeluje u obavljanju poslova vezanih uz planiranje, vođenje i koordiniranje povjerenih poslova i svih ostalih aktivnosti za provedbu operativnih programa ITU mehanizma na razini urbanog područja Virovitica i to: sudjeluje u izradi uputa za prijavitelje i obrazaca za ocjenjivanje kvalitete projektnih prijedloga, u ocjeni kvalitete dostavljenih projektnih prijedloga, u radu radnih skupina koje je organiziralo upravljačko tijelo na razini operativnih programa za specifične ciljeve koji se provode u urbanom području; u izradi uputa za strateške projekte i/ili poziva na

	<p>dostavu projektnih prijedloga koji se odnose na specifične ciljeve operativnih programa koji se provode u urbanom području, u izradi periodičnih izvješća o provedbi ITU mehanizma prema upravljačkom tijelu te ostalih operativnih provedbenih aktivnosti ITU mehanizma,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● sukladno posebnom ovlaštenju temeljem sporazuma o delegiranim funkcijama, obavlja poslove koordinatora za nepravilnosti vezane uz provedbu ITU mehanizma, ● sukladno posebnom ovlaštenju temeljem sporazuma o delegiranim funkcijama, obavlja poslove osobe za informiranje i komunikaciju na način da vodi stalnu komunikaciju između odsjeka unutar upravnog tijela, između dužnosnika i upravnih tijela Grada unutar i izvan gradske uprave, u svrhu prikupljanja ili razmjene informacija, sve uz redoviti nadzor pročelnika upravnog tijela, kao i o provođenju komunikacije između provedbenog tijela urbanog područja i svih sudionika urbanog područja vezano za sve aktivnosti na provedbi ITU mehanizma, da sudjeluje u pripremi priopćenja, obavijesti, reagiranja i ispravaka objavljenih informacija, da sudjeluje u radu Mreže osoba za informiranje i vidljivost i da odgovara za sve aktivnosti informiranja i promidžbe vezane za provedbu ITU mehanizma te odgovara za komunikaciju između provedbenog tijela urbanog područja i svih sudionika urbanog područja vezano za sve aktivnosti na provedbi ITU mehanizma, ● kod neposrednog provođenja odluka iz svojeg delegiranog djelokruga ITU mehanizma sudjeluje u provođenju odgovarajućeg neupravnog postupka i izradi planova, programa, projekata, strategija, sporazuma, izvješća, rješenja, ugovora, rješenja, upute, potvrda te drugih odgovarajućih akata i pismena, ● sudjeluje u provođenju prvostupanjskog upravnog postupka te izradi nacрта rješenja u prvostupanjskom upravnom postupku kada je na to ovlašten zakonom ili drugim propisom u okviru svojeg djelokruga, ● pohađa kontinuirano obvezno stručno osposobljavanje i usavršavanje na području provedbe ITU mehanizma, odnosno na području europskih fondova te po potrebi na području javne nabave, ● priprema i daje sve potrebne informacije radi javnog informiranja i ostvarivanja prava na pristup informacijama u svezi provedbe ITU mehanizma sukladno važećim propisima u suradnji s imenovanim službenicima za informiranje i zaštitu podataka, ● priprema materijale Odsjeka radi objave u „Službenom vjesniku“ Grada Virovitice i na službenoj web stranici Grada Virovitice, ● priprema sastanke, prezentacije i radionice za potrebe ITU PT, ● vodi i ažurira financijske evidencije i izrađuje potvrde o činjenicama o kojima vodi službene evidencije, ● obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima te
--	---

	po nalogu voditelja Odsjeka i pročelnika upravnog tijela.
<p>Viši stručni suradnik za financijske poslove u provedbi ITU mehanizma (1)</p> <p>(magistar ekonomije ili stručni specijalist ekonomije, najmanje jedna godina radnog iskustva na poslovima za koje se traži stručno znanje magistra struke ili stručnog specijalista odgovarajuće struke, položen državni ispit, poznavanje rada na računalu, znanje engleskog jezika u govoru i pismu)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sudjeluje u rješavanju stalnih složenijih upravnih i stručnih poslova te pripremanju i donošenju akata iz nadležnosti Odsjeka uz redoviti nadzor i upute voditelja Odsjeka i pročelnika upravnog tijela za Gradonačelnika i Gradsko vijeće, odnosno iz nadležnosti Odsjeka prati, proučava i stručno obrađuje složenija pitanja na području europskih fondova za provedbu ITU mehanizma za urbano područje Virovitica i predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera i potrebitih rješenja te poduzima radnje za njihovo izvršavanje, • sudjeluje u obavljanju poslova vezanih uz planiranje, vođenje i koordiniranje povjerenih poslova i svih ostalih aktivnosti za provedbu operativnih programa ITU mehanizma na razini urbanog područja Virovitica i to: sudjeluje u izradi financijskih planova, u izradi uputa za prijavitelje i obrasce za ocjenjivanje kvalitete projektnih prijedloga; u ocjeni kvalitete dostavljenih projektnih prijedloga, u koordinaciji i usklađivanju financijskih procedura vezanih za proračunska sredstva partnera iz urbanog područja, u radu ITU radnih skupina, u procesu izrade izvješća provedbenog plana za ITU mehanizam, u pripremi periodičnih i završnih financijskih izvješća o realizaciji projekata ITU mehanizma prema upravljačkom tijelu te ostalih operativnih provedbenih aktivnosti ITU mehanizma, • sukladno posebnom ovlaštenju temeljem sporazuma o delegiranim funkcijama, obavlja poslove koji se odnose na upravljanje rizicima i reviziju vezanu uz provedbu ITU mehanizma, • sudjeluje u provođenju prvostupanjskog upravnog postupka te izradi nacрта rješenja u prvostupanjskom upravnom postupku kada je na to ovlašten zakonom ili drugim propisom u okviru svojeg djelokruga, • pohađa kontinuirano obvezno stručno osposobljavanje i usavršavanje na području provedbe ITU mehanizma, odnosno na području europskih fondova te po potrebi na području javne nabave, • vodi i ažurira financijske evidencije i izrađuje potvrde o činjenicama o kojima vodi službene evidencije, • obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i drugim propisima te po nalogu voditelja Odsjeka i pročelnika upravnog tijela.

Izvor: Prijedlog Pravilnika o unutarnjem redu Upravnog odjela za financije i gospodarstvo Grada Virovitice

7. Usklađenost s EU strateškim dokumentima, Nacionalnom razvojnom strategijom, sektorskim i višesektorskim strategijama, planovima razvoja županija te dokumentima prostornog uređenja

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. sastoji se od četiri prioriteta javnih politika. Svaki prioritet zasebno se ostvaruje trima posebnim ciljevima, izuzev prioriteta 3 koji sadrži dva posebna cilja, koji doprinose razvoju urbanog područja te ostvarenju vizije. Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. usklađena je s osnovnim razvojnim načelima, prioritetima te strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i Plana razvoja Virovitičko-podravске županije za razdoblje 2021. - 2027. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NRS 2030) hijerarhijski je najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske dok je Plan razvoja Virovitičko-podravске županije 2021. - 2027. temeljni strateški planski dokument u kojem se utvrđuju ciljevi i prioriteti razvoja županije. U nastavku je obrazložena usklađenost posebnih ciljeva Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. (SRUP) s ključnim razvojnim smjerovima, odnosno strateškim ciljevima NRS 2030 te posebnim ciljevima Plana razvoja Virovitičko-podravске županije.

Poseban cilj 1.1 SRUP-a: Obrazovanje po mjeri pojedinca u skladu je s razvojnim smjerom 1. “Održivo gospodarstvo i društvo” NRS 2030 unutar kojeg se nalazi strateški cilj “Obrazovani i zaposleni ljudi”. Nadalje, cilj je u skladu sa smjerom 2. “Jačanje otpornosti na krize”, odnosno sa strateškim ciljem 6. “Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji”. Prema Planu razvoja Virovitičko-podravске županije, poseban cilj 1.1 SRUP-a u skladu je s posebnim ciljem 6. “Demografski oporavak Županije” unutar prioriteta 2. “Unapređenje kvalitete življenja”. Također, usklađen je s posebnim ciljem 3. “Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti” unutar prioriteta 1. “Osnaživanje gospodarstva Županije”.

- *Unapređenje obrazovnog sustava i obrazovne infrastrukture, koje će osigurati veću kvalitetu života svim stanovnicima UP-a, doprinijet će posljedično poboljšanju demografske slike i gospodarskom rastu na Urbanom području Virovitica.*

Posebni cilj 1.2 SRUP-a: Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb u skladu je s razvojnim smjerom 2. “Jačanje otpornosti na krize” i posebnog cilja 5. “Zdrav, aktivan i kvalitetan život” Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. Nadalje, poseban cilj 1.2 SRUP-a u skladu je s posebnim ciljem 4. “Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite” unutar prioriteta 2. “Unapređenje kvalitete življenja” plana razvoja Virovitičko-podravске županije 2021. - 2027.

- *Unapređenje zdravstvene i socijalne skrbi s ciljem poboljšanja kvalitete života građana, a posebno ugroženih skupina, jedan je od prioriteta Urbanog područje Virovitica. Kroz povećanje dostupnosti i kvalitete zdravstvene i socijalne skrbi SRUP će pridonijeti stvaranju uključivog i društveno osviještenog Urbanog područja.*

Poseban cilj 1.3 SRUP-a: Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja u skladu je s razvojnim smjerom 1. "Održivo gospodarstvo i društvo" Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. i njegovim ciljem poticanja razvoja kulture i medija. Posebni cilj 1.3 u skladu je s planom razvoja Virovitičko-podravske županije kroz poseban cilj 5. "Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo" unutar prioriteta 2. "Unapređenje kvalitete življenja".

- *Ulaganje u kulturne ustanove i kulturnu baštinu, kao i promocija sportskih aktivnosti uz unapređenje sportske infrastrukture, doprinijet će visokoj kvaliteti života na području UP-a.*

Poseban cilj 2.1 SRUP-a: Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja u skladu je s ciljem 2 "Obrazovani i zaposleni ljudi" unutar razvojnog smjera 1. "Održivo gospodarstvo i društvo" Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. Prema Planu razvoja Virovitičko-podravske županije 2021.-2027. posebni cilj 2.1 u skladu je s posebnim ciljem 3. "Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti" unutar prioriteta 1. "Osnaživanje gospodarstva Županije".

- *Urbanom područje Virovitica potiče razvoj znanstveno-poslovne suradnje integracijom obrazovanja i gospodarstva, a sve kroz moderniziranje sustava i infrastrukture visokog obrazovanja koje će pridonijeti stvaranju konkurentnijeg poslovnog okruženja.*

Posebni cilj 2.2 SRUP-a: Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva je u skladu s ciljem razvoja poduzetništva i obrtništva unutar razvojnog smjera 1. "Održivo gospodarstvo i društvo" Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. Usklađenost posebnog cilja 2.2 i Plana razvoja Virovitičko-podravske županije 2021.-2027. ogleda se u posebnom cilju 1. "Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo" unutar prioriteta 1. "Osnaživanje gospodarstva Županije".

- *Međusektorska integracija pruža priliku za ravnomjerni rast i razvoj gospodarskih grana na Urbanom području, od kojih je važno istaknuti turizam i poljoprivredu. Takav razvoj doprinosi unapređenju poduzetničkog okruženja i inovativnosti, a posljedično i povećanju konkurentnosti gospodarstva.*

Posebni cilj 2.3 SRUP-a: Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva je u skladu sa specifičnim ciljem 1. "Konkurentno i inovativno gospodarstvo" u okviru razvojnog smjera 1. "Održivo gospodarstvo i društvo" Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. Posebni cilj 2.3 u skladu je s posebnim ciljem 1. "Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo" unutar prioriteta 1. "Osnaživanje gospodarstva Županije" Plana razvoja Virovitičko-podravske županije 2021. - 2027.

- *Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe poduzetnika doprinose osnaživanju gospodarstva Urbanog područja, a samim time i gospodarstva na županijskoj i nacionalnoj razini.*

Posebni cilj 3.1 SRUP-a: Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica u skladu sa specifičnim ciljem 10. “Održiva mobilnost” unutar razvojnog smjera 3. “Zelena i digitalna tranzicija” Nacionalne razvojne strategije Hrvatska 2030. Posebni cilj 3.1 u skladu je s posebnim ciljem 8. “Unapređenje infrastrukturnih sustava” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem” Plana razvoja Virovitičko-podravske županije 2021. - 2027.

- *Kvalitetna prometna povezanost jedan je od preduvjeta razvoja Urbanog područja. Kroz unaprjeđenje sigurnosti, efikasnosti i dostupnosti svih modaliteta prijevoza Urbano će područje poboljšati svoju povezanost sa županijom, ali i cijelom Hrvatskom.*

Posebni cilj 3.2 SRUP-a: Digitalna povezivost za budući razvoj u skladu je s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatske 2030. kroz povezanost sa specifičnim ciljem 11 “Digitalna tranzicija društva i gospodarstva” unutar razvojnog smjera 3. “Zelena i digitalna tranzicija”. Posebni cilj 3.2 u skladu s Planom razvoja Virovitičko-podravske županije 2021.-2027. kroz povezanost s posebnim ciljem 8. “Unapređenje infrastrukturnih sustava” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem”.

- *Unapređenje digitalnih kapaciteta Urbanog područja i digitalne infrastrukture omogućava kvalitetniju i efikasniju povezanost, te stvara nužne preduvjete za digitalnu transformaciju svih domena društva i gospodarstva na području UP-a.*

Poseban cilj 4.1 SRUP-a: Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu u skladu je s Nacionalnom razvojnom strategijom Hrvatska 2030. kroz povezanost sa specifičnim ciljem 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost” unutar razvojnog smjera 3. “Zelena i digitalna tranzicija”. Posebni cilj 4.1 u skladu s posebnim ciljem 7. “Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem” Plana razvoja Virovitičko-podravske županije 2021. - 2027.

- *U svrhu očuvanja okoliša i osiguravanja visoke kvalitete života stanovnika efikasno gospodarenje otpadom, ali i unaprjeđenje svih ostalih sektora komunalnih usluga, bit će jedan od ključnih ciljeva Urbanog područja u narednom razdoblju.*

Posebni cilj 4.2 SRUP-a: Razvoj i iskorištavanje održivih energetske potencijala u skladu je sa specifičnim ciljem 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost” unutar razvojnog smjera 3. “Zelena i digitalna tranzicija” Nacionalne razvojne strategije Hrvatske 2030. Posebni cilj 4.2 u skladu s Planom razvoja Virovitičko podravske županije 2021.-2027. kroz poseban cilj 8. “Unapređenje infrastrukturnih sustava” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem”.

- *Klimatskoj neutralnosti i očuvanju okoliša Urbano područje doprinijet će kroz ulaganje u istraživanje potencijala, a zatim i primjenu obnovljivih izvora energije, što je ujedno jedan od prioriteta UP-a u predstojećem razdoblju.*

Posebni cilj 4.3 SRUP-a: Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom u skladu je sa specifičnim ciljem 8. “Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost” unutar razvojnog smjera 3. “Zelena i digitalna tranzicija”. Posebni cilj 4.3 u skladu je s posebnim ciljem 7. “Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša” unutar prioriteta 3. “Zelena tranzicija i kvalitetno upravljanje prostorom i okolišem” plana razvoja Virovitičko-podravske županije 2021. - 2027.

- *Zaštita bogate prirodne baštine i bioraznolikosti Urbanog područja Virovitica je važan korak u očuvanju okoliša i pametnog upravljanja prirodnim resursima. Upravo stoga UP će naglasak staviti na valorizaciju postojeće prirodne baštine, ali i podizanje svijesti stanovnika o potrebi njezine zaštite i očuvanja.*

Osim usklađenosti sa nacionalnim strateškim dokumentima hijerarhijski višeg ranga, Strategija razvoja Urbanog područja Virovitica 2021.-2027. doprinosi relevantnim strateškim aktima na razini Europske unije - Europskom zelenom planu, EU Teritorijalnoj agendi 2030, Urbanoj agendi te Novoj Povelji iz Leipziga.

- **Europski zeleni plan** strateški je plan Europske komisije za postizanje klimatske neutralnosti Europske unije do 2050. godine koji predviđa mjera za unapređenje učinkovitosti resursa i tranzicije ka čistom i kružnom gospodarstvom, s ciljem zaustavljanja klimatskih promjena, obnove bioraznolikosti i smanjenja onečišćenja. Usklađenost SRUP-a Virovitica s Europskim zelenim planom ogleda se prvenstveno u njegovom prioritetu 4. *Pametno i održivo upravljanje resursima*, odnosno posebnog cilja 4.1. *Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu*, u sklopu kojeg će biti uspostavljen učinkovit sustav za gospodarenje otpadom, te posebnog cilja Razvoj i iskorištavanje održivih energetske potencijala, koji promiče primjenu obnovljivih i energetski učinkovitih izvora energije na području UP-a.
- **EU Teritorijalna agenda 2030.** strateški je dokument čiji je cilj jačanje teritorijalne kohezije, odnosno osiguravanje uravnoteženog razvoja Unije. Teritorijalna agenda na isti način kao i SRUP prepoznaje izazove koji proizlaze iz nejednake razvijenosti područja - razlike u kvaliteti života, dostupnosti javnih usluga, dinamike tržište rada i gospodarskog razvoja itd. Prioriteti EU Teritorijalne agende 2030 - PRAVEDNA EUROPA koja nudi perspektivu svim mjestima i ljudima i ZELENA EUROPA koja štiti zajedničke resurse i oblikuje društvenu koheziju, usklađeni su s prioritetima SRUP-a.
- **Urbana agenda** adresira 12 ključnih urbanih izazova, a doprinos SRUP-a izravno se očituje u nekoliko prepoznatih izazova - u području razvoja poslova i vještina u lokalnom gospodarstvu, održivom korištenju resursa, razvoju kružne ekonomije, energetske tranziciji, klimatskoj prilagodbi, digitalnoj tranziciji i urbanoj mobilnosti.
- **Nova Povelja iz Leipziga** strateški je dokument koji usmjerava razvoj europskih urbanih područja i promicanje integriranog, održivog i urbanog razvoja. Strategija razvoja Urbanog područja Virovitica u potpunosti je usklađena s Novom Poveljom iz Leipziga s obzirom da oba dokumenta uzimaju u obzir suvremene okolnosti i izazove - klimatske promjene, demografske izazove i gospodarske promjene pri čemu je istaknuta snaga gradova i širenje njihovog utjecaja na bližu okolicu kao integrativni moment i prioritet implementacije održivih rješenja u urbani razvoj.

Tablica 5. Prikaz usklađenosti Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. s Nacionalnom razvojnom strategijom do 2030. godine

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.		Povezanost strateškog okvira s ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije 2030.												
		NRS 2030												
		RAZVOJNI SMJER 1. Održivo gospodarstvo i društvo				RAZVOJNI SMJER 2. Jačanje otpornosti na krize			RAZVOJNI SMJER 3. Zelena i digitalna tranzicija				RAZVOJNI SMJER 4. Ravnomjieran regionalni razvoj	
		SC 1.	SC 2.	SC 3.	SC 4.	SC 5.	SC 6.	SC 7.	SC 8.	SC 9.	SC 10.	SC 11.	SC 12.	SC 13.
Prioritet 1: Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja	Posebni cilj 1.1: Obrazovanje po mjeri pojedinca		X											
	Posebni cilj 1.2: Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb				X									
	Posebni cilj 1.3: Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja	X												
Prioritet 2: Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama	Posebni cilj 2.1: Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja		X											
	Posebni cilj 2.2: Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva	X												
	Posebni cilj 2.3: Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva	X												
Prioritet 3: Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja	Posebni cilj 3.1: Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica									X				
	Posebni cilj 3.2: Digitalna povezivost za budući razvoj										X			
	Posebni cilj 4.1: Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu							X						

obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama	Posebni cilj 2.3: Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva	X											
Prioritet 3: Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja	Posebni cilj 3.1: Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica								X				
	Posebni cilj 3.2: Digitalna povezivost za budući razvoj								X				
Prioritet 4: Pametno i održivo upravljanje resursima	Posebni cilj 4.1: Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu								X				
	Posebni cilj 4.2: Razvoj i iskorištavanje održivih energetskeih potencijala								X				
	Posebni cilj 4.3: Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom								X				

8. Opis prioriteta javne politike u srednjoročnom razdoblju

Utvrđeni prioriteti javnih politika hijerarhijski su najviši elementi strateškog okvira, a ostvaruju se ispunjenjem posebnih ciljeva. Opis prioriteta javnih politika u srednjoročnom razdoblju usklađen je sa zaključcima analize srednjoročnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala iz kojih i proizlazi osnovni okvir razvoja. Strateški okvir SRUP Virovitica predviđa četiri ključna prioriteta javne politike, koja su opisana u nastavku:

- **Prioritet 1:** Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja
- **Prioritet 2:** Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama
- **Prioritet 3:** Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja
- **Prioritet 4:** Pametno i održivo upravljanje resursima

8.1. Prioritet 1: Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja

Jedan od prioriteta nadolazećeg razdoblja počiva na privlačenju kreativnih i inovativnih mladih ljudi, te njihovo zadržavanje na UP, što će se osigurati visokom kvalitetom društvenih usluga u ključnim područjima koji su temelj kvalitetnog života. Usluge odgoja i obrazovanja predstavljaju ključnu stavku prosperiteta zajednice. U tom kontekstu, UP će biti područje koje aktivno radi na unapređenju odgojno-obrazovnog sektora i promišlja o modalitetima njegova razvoja, a sve u svrhu prilagođavanja svojih usluga društvenim i gospodarskim promjenama. Uz navedeno, UP će ulagati u razvoj mreže odgojno-obrazovnih ustanova na svim razinama čime će omogućiti kvalitetan preduvjet za poboljšanje demografske slike, odnosno revitalizaciju dobne strukture stanovništva. Osim kvalitetnog obrazovanja, snaga određenog područja ogleđa se u njegovoj brizi i ulaganjima o najugroženijim skupinama društva. U tom kontekstu, posebna pažnja posvetit će se jačanju socijalnih i zdravstvenih usluga s ciljem osiguravanja kvalitetnih usluga za najugroženije skupine. UP Virovitica bit će prepoznato kao uključivo i socijalno osjetljivo područje koje će povećati broj novih te unaprijediti postojeće usluge jačanjem socijalne i zdravstvene infrastrukture. Civilno društvo također predstavlja važan segment u razvoju Urbanog područja jer pridonosi svim njegovim aspektima. Kako bi civilno društvo moglo obavljati sve svoje uloge radit će se na jačanju istoga u vidu adekvatnih financijskih potpora, poticanju volonterizma te ustupanju prostora na korištenje. Kulturna ponuda UP-a svojom raznolikošću predstavlja važnu stavku u kvaliteti života lokalnog stanovništva. Kako bi se ista dalje razvijala nužno je ulaganje u razvoj kapaciteta kulturnih ustanova. Aktivno provođenje slobodnog vremena i bavljenje sportskim aktivnostima istaknuli su se kao važna karika u kvaliteti života za sve generacije na UP. Kako bi ista bila dostupna svim stanovnicima UP, ali i šire, nužna su ulaganja u sportsku infrastrukturu, amatersku i profesionalnu, te jačanje ljudskih kapaciteta. Jačanjem spomenutih segmenata u kontekstu društva Urbano područje Virovitica postat će područje visoke kvalitete života, zadržat će postojeće i privući nove mlade ljude, odnosno postat će područje koje pruža mogućnost razvoja svakom pojedincu.

Ovaj prioritet javnih politika bit će ostvaren kroz sljedeće posebne ciljeve:

Posebni cilj 1.1: Obrazovanje po mjeri pojedinca	
Mjera 1.1.1.	Uspostava kvalitetnog, pristupačnog i cjelovitog odgojno-obrazovnog sustava
Mjera 1.1.2.	Unaprjeđenje infrastrukture u sustavu odgoja i obrazovanja
Posebni cilj 1.2: Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb	
Mjera 1.2.1.	Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih socijalnih i zdravstvenih usluga
Mjera 1.2.2.	Povećanje kvalitete i održivosti zdravstvene i socijalne infrastrukture
Posebni cilj 1.3: Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja	
Mjera 1.3.1.	Revitalizacija kulturne baštine
Mjera 1.3.2.	Jačanje uloge civilnog društva te poticanje razvoja popratne infrastrukture
Mjera 1.3.3.	Uspostava dostupne i kvalitetne sportske infrastrukture

8.2. Prioritet 2: Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama

Konkurentno gospodarstvo temelj je ukupnog razvoja Urbanog područja Virovitica. Povezivanjem sektora gospodarstva s obrazovanjem i definiranjem srednjoškolskog i visokoobrazovnog sustava kao polazišta razvoja gospodarstva stvoriti će se temelj za ekonomsku stabilnost i ravnomjeran razvoj UP-a. Poticanje međusektorske integracije umanjiti će negativne učinke te potaknuti brži i ravnomjeran gospodarski rast i razvoj. UP ima potencijala za razvoj unutar svih sektora djelatnosti, posebice turizma i poljoprivrede. Dodatna vrijednost postići će se poticanjem kulturnih i kreativnih industrija. Temelj međusektorskoj integraciji, osim već spomenutog povezivanja obrazovanja i gospodarstva, činit će povezivanje turizma, poljoprivrede i kreativnih industrija u svrhu osiguravanja ravnomjernog sektorskog razvoja. Integracija gospodarskih sektora ostvarit će se povezivanjem poljoprivrednih i turističkih subjekata te poticanjem kreativnih industrija, umrežavanjem gospodarstvenika unutar sektora, unaprjeđenjem poduzetničke infrastrukture, pružanjem podrške razvoju poljoprivrede te edukacijom gospodarstvenika. Povezivanje obrazovanja i gospodarstva s naglaskom na jačanje znanstveno-poslovne suradnje temeljit će se na srednjim školama i Veleučilištu u Virovitici u svrhu razvoja kapaciteta i prilagođavanja tržišta rada potrebama gospodarstva kako bi se stvorili uvjeti za razvoj modernog gospodarstva i sustava obrazovanja dostupnog svima. Projekti i aktivnosti provedene kroz ovaj prioritet doprinijet će ravnomjernom sektorskom razvoju i jačanju

suradnje obrazovanja i gospodarstva te posljedično povećanju konkurentnosti sektora gospodarstva, padu nezaposlenosti, povećanju kvalitete života, ublažavanju negativnih demografskih trendova te ublažavanju neravnomjernog razvoja članica UP-a.

Ovaj prioritet javnih politika bit će ostvaren kroz sljedeće posebne ciljeve:

Posebni cilj 2.1: Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja

Mjera 2.1.1.	Poticanje cjeloživotnog učenja, prekvalifikacija i provođenje obrazovnih programa za poduzetnike i obrtnike
Mjera 2.1.2.	Prilagodba srednjoškolskog i visokoškolskog obrazovanja potrebama regionalnog gospodarstva
Mjera 2.1.3.	Poticanje suradnje obrazovnog i gospodarskog sektora s naglaskom na jačanje znanstveno-poslovne suradnje

Posebni cilj 2.2: Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva

Mjera 2.2.1.	Poticanje razvoja ključnih sektora gospodarstva s naglaskom na turizam i poljoprivredu
Mjera 2.2.2.	Povezivanje turizma, poljoprivrede i kreativnih industrija u svrhu osiguravanja ravnomjernog sektorskog razvoja te ostvarivanja sinergijskog učinka
Mjera 2.2.3.	Zelena i digitalna transformacija gospodarskog sektora

Posebni cilj 2.3: Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva

Mjera 2.3.1.	Poticanje poduzetništva i obrtništva
Mjera 2.3.2.	Izgradnja, opremanje i upravljanje poduzetničkim zonama
Mjera 2.3.2.	Jačanje kapaciteta poduzetničkih potpornih institucija

8.3. Prioritet 3: Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja

Puni potencijal razvoja Urbanog područja Virovitica može se postići jedino uz kontinuirana ulaganja u sve oblike povezanosti, kako u sferi prometa, tako i u domeni digitalne infrastrukture. U tom kontekstu, u narednom periodu nužno je omogućiti sve preduvjete za adekvatnu mobilnost stanovništva Urbanog područja - unutar samog Urbanog područja, ali i kroz bolje povezivanje istog sa Županijom, te posljedično s ostatkom Hrvatske. U vidu cestovnog prometa, ovo će značiti unaprjeđenje sigurnosti i protočnosti postojećih prometnica, te ulaganje u izgradnju novih, modernizaciju željezničkog prometa (s posebnim naglaskom na odgovarajuću signalizaciju) te iskorištavanje punog potencijala riječnog i zračnog prometa, kako u gospodarske, tako i u sportske, odnosno turističke svrhe. Poseban naglasak će biti stavljen na daljnju nadogradnju i poboljšanje mreže biciklističkih staza,

osobito u kontekstu boljeg povezivanja sastavnica Urbanog područja, a obzirom na ulogu biciklističkog prometa u daljnjem smanjenju štetnih emisija i očuvanju okoliša. Nadalje, obzirom na utvrđene slabosti u domeni povezanosti putem urbanog prijevoza, u narednom periodu radit će se na unaprjeđenju dostupnosti linija lokalnog međugradskog prijevoza odnosno povezivanja članica urbanog područja javnim prijevozom, čime će se stanovnicima pružiti dodatne mogućnosti prijevoza, a posljedično i utjecati na smanjenje zagušenosti prometnica osobnim automobilima te na bolju integraciju. Svi oblici prometnog povezivanja temeljit će se na intermodalnom pristupu, odnosno međusobnoj povezanosti i usklađenosti, kako bi se osigurao nesmetan prelazak s jednog oblika prijevoza na drugi te osiguralo cjelovito iskustvo putovanja Urbanim područjem. Naposljetku, s obzirom na to da digitalna povezivost predstavlja osnovu za uvođenje suvremenih tehnologija i budući gospodarski razvoj Urbanog područja, poticat će se ulaganja u unapređenje informacijsko-komunikacijske infrastrukture kako bi se omogućila njezina veća efikasnost i dostupnost svim stanovnicima Urbanog područja.

Ovaj prioritet javnih politika bit će ostvaren kroz sljedeće posebne ciljeve:

Posebni cilj 3.1: Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica	
Mjera 3.1.1.	Izgradnja i unaprjeđenje protočnosti prometne infrastrukture
Mjera 3.1.2.	Nadogradnja i unaprjeđenje mreže biciklističkih staza
Mjera 3.1.3	Poboljšanje dostupnosti linija lokalnog međugradskog prijevoza
Posebni cilj 3.2: Digitalna povezivost za budući razvoj	
Mjera 3.2.1.	Unapređenje informacijsko-komunikacijske infrastrukture kao podloge za digitalnu transformaciju
Mjera 3.2.2.	Poticanje digitalizacije i digitalne transformacije javne uprave

8.4. Prioritet 4: Pametno i održivo upravljanje resursima

Raspolaganje cjelokupnim resursima Urbanog područja na održiv način identificiran je kao jedan od prioriteta u narednom periodu. Ovo će obuhvaćati unaprjeđenje komunalne infrastrukture Urbanog područja u smislu njezine izgradnje i modernizacije, a kako bi se povećala dostupnost komunalnih usluga, ali i doprinijelo očuvanju okoliša. U tom kontekstu osobit naglasak bit će stavljen na učinkovito gospodarenje otpadom, kroz povećanje svijesti stanovnika o važnosti pravilnog odlaganja i recikliranja otpada i uvođenje načela kružnog gospodarenja otpadom, te unaprjeđenje sustava pročišćavanja otpadnih voda pri čemu će ključna biti kvalitetna suradnja s ostalim dionicima u sustavu. Nadalje, Urbano područje prepoznalo je potencijal i važnost okretanja k obnovljivim izvorima energije - u tom smislu ulagat će se kako u istraživanje novih održivih energetske potencijala, tako i u njihovo iskorištavanje. Završno, razvidno je kako Urbano područje odlikuje bogata prirodna baština i iznimna bioraznolikost. Ovaj resurs prepoznat je kao vrlo značajan čimbenik budućeg razvoja

Urbanog područja te će se u narednom razdoblju naglasak staviti na strateško, odgovorno i prilagođeno upravljanje njime. Ovo će se očitovati kroz provedbu inicijativa jačanja svijesti stanovnika o važnosti zaštite okoliša, daljnje valorizacije i promidžbe prirodne baštine te očuvanju bioraznolikosti, a sve prožeto načelima održivosti.

Ovaj prioritet javnih politika bit će ostvaren kroz sljedeće posebne ciljeve:

Posebni cilj 4.1: Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu	
Mjera 4.1.1.	Uspostava učinkovitog sustava gospodarenja otpadom
Mjera 4.1.2.	Ulaganje u uređenje javnih površina i izgradnju komunalne infrastrukture
Posebni cilj 4.2: Razvoj i iskorištavanje održivih energetske potencijala	
Mjera 4.2.1.	Unaprjeđenje energetske učinkovitosti javne infrastrukture
Mjera 4.2.2.	Primjena obnovljivih izvora energije
Posebni cilj 4.3: Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom	
Mjera 4.3.1.	Uređenje i očuvanje prirodne baštine kao podloga za budući razvoj
Mjera 4.3.2.	Jačanje svijesti stanovnika o očuvanju okoliša i promidžba prirodne baštine

9. Popis posebnih ciljeva i ključnih pokazatelja ishoda

Tablica ispod prikazuje popis posebnih ciljeva SRUP-a Urbanog područja Virovitice, njihovu usklađenost s strateškim ciljevima Nacionalne razvojne strategije 2030. i posebnim ciljevima Plana razvoja Virovitičko-podravske županije te ključne pokazatelje ishoda posebnih ciljeva. Sadržaj tablice usklađen je sa Smjernicama te prvo prikazuje strateške ciljeve NRS-a 2030. i posebne ciljeve Plana razvoja Virovitičko-podravske županije s kojima je određen poseban cilj SRUP-a usklađen, te zatim njihove pokazatelje učinka. Obzirom da je u ovom poglavlju naglasak stavljen na pokazatelje ishoda SRUP-a i njihov doprinos ispunjenju nadređenih strateških ciljeva, u odnosu na poglavlje 7. ovog dokumenta, niže su izdvojeni oni strateški ciljevi i pripadajući pokazatelji učinka koji su ocijenjeni kao najrelevantniji.

Prioritet 1 Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.: <i>Društvena infrastruktura kao temelj razvoja Urbanog područja</i>		
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 2. "Obrazovani i zaposleni ljudi"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 3. "Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	83 %	> 97 %
Stopa sudjelovanja odraslih (25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,50 %	Dostići prosjek EU-a
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.2.64 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području obrazovanja	4.221.068,00 kn	5.236.349, 90 kn
Posebni cilj 1.1. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Obrazovanje po mjeri pojedinca</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.2.64 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području obrazovanja	1.991.357,46 kn	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 5. "Zdrav, aktivan i kvalitetan život"		

Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 4. "Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
Očekivani broj godina zdravog života	58,5 godina žene 56,5 godina muškarci (2018.)	> 64 godine žene > 64 godine muškarci
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	23,30 % (2019.)	< 15 %
Pokazatelji ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.05.53 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“ (prema NKD -u 2007.)	292.542.052,10 kn	25.837.500,00 kn
OI.02.05.56 Broj zaposlenih u području "Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" (prema NKD -u 2007)	1.475	1630
Posebni cilj 1.2. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.05.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	38,57 kn	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 1. "Konkurentno i inovativno gospodarstvo"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 5. "Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a	52,30%	70%
Pokazatelji ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	29,98 kn po stanovniku	32,87 kn po stanovniku
OI.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije	687 + 40	650+40
Posebni cilj 1.3. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja</i>		

Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.05.48 Rashodi za sport JLP(R)S, po stanovniku	529,07 kn	
O1.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	526,53 kn	
O1.02.13.29 Broj aktivnih udruga na Urbanom području	239 aktivnih udruga na UP-u	
Prioritet 2 Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.: <i>Konkurentno gospodarstvo temeljeno na dostupnom i razvijenom obrazovnom sustavu, međusektorskoj integraciji i novim tehnologijama</i>		
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 2. "Obrazovani i zaposleni ljudi"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 3. "Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 – 64)	66,70 %	75 %
Stopa sudjelovanja odraslih (dobna skupina 25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju	3,5 %	Dostići prosjek EU-a
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.2.64 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području obrazovanja	4.221.068, 00 kn	5.236.349, 90 kn
Posebni cilj 2.1. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	4.102,88 kn	
O1.02.2.56 Broj učenika koji se obrazuju za deficitarna zanimanja	67	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 1. "Konkurentno i inovativno gospodarstvo" Strateški cilj 11. "Digitalna tranzicija društva i gospodarstva"		
Plan razvoja VPŽ:		

Posebni cilj 1. "Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65 % (2019.)	75 %
Indeks globalne konkurentnosti (GCI)	63. mjesto (2019.)	< 45. mjesta
Europska ljestvica uspjeha u inoviranju	25. mjesto u EU-u (2020.)	< 18. mjesta
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije, ukupna vrijednost	47,6 (20. mjesto u EU) (2020.)	Dostići prosjek EU-a
Pokazatelji ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	15,46%	20%
OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	40.778	50.000
Posebni cilj 2.2. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	99,81% malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća na području UP-a	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 1. "Konkurentno i inovativno gospodarstvo"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 1. "Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a	65 % (2019.)	75 %
Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u	0,97 % (2018.)	3,0 %
Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a	52,30 % (2019.)	70 %
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:

OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	15,46%	20%
Posebni cilj 2.3. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća	99,81% malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća na području UP-a	
Prioritet 3 Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.: <i>Povezanost i mobilnost kao okosnica razvitka Urbanog područja</i>		
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 10. "Održiva mobilnost"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 8. "Unapređenje infrastrukturnih sustava"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2019.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponenta „Infrastruktura”	32. mjesto	< 28. mjesta
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku	6,30 kn	10,71 kn
Posebni cilj 3.1. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
OI.02.11.14 Duljina ostalih cesta prema kategorijama cesta	84,64 km	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 11. "Digitalna tranzicija društva i gospodarstva"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 8. "Unapređenje infrastrukturnih sustava"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2020.:	Ciljna vrijednost 2030.:
DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije	47,60 (20. mjesto)	Dostići prosjek EU-a

Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku	6,30 kn	10,71 kn
Posebni cilj 3.2. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Digitalna povezivost za budući razvoj</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.7.35 Broj novih e-usluga za građane	0	
O1.02.7.36 Broj korisnika e-usluga za građane	0	
Prioritet 4 Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.: <i>Pametno i održivo upravljanje resursima</i>		
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 7. "Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2018.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Stopa recikliranja komunalnog otpada	25,30 %	55 %
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.6.63 Investicije u zaštitu okoliša	6.549.913,40 kn	10.410.377,00 kn
Posebni cilj 4.1. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
O1.02.6.64 Sakupljena količina odvojenog komunalnog otpada u sklopu javne usluge	6.113,91 tona	
Strateški cilj:		
NRS 2030: Strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost"		
Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 8. "Unapređenje infrastrukturnih sustava"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2018.:	Ciljna vrijednost 2030.:

Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije	28,02 %	36,40 %
Pokazatelj ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
01.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku	6,30 kn	10,71 kn
Posebni cilj 4.2. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Razvoj i iskorištavanje održivih energetske potencijala</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
01.02.6.50 Stanovništvo obuhvaćeno Sporazumom gradonačelnika za potpisnike za klimu i energiju (izvor: Sporazum gradonačelnika)	19.366	
Strateški cilj: NRS 2030: Strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost" Plan razvoja VPŽ: Posebni cilj 7. "Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša" Posebni cilj 10. "Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije"		
Pokazatelj učinka NRS 2030:	Početna vrijednost 2018.:	Ciljna vrijednost 2030.:
Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.)	75,20 %	65 %
Pokazatelji ishoda PR VPŽ:	Početna vrijednost:	Ciljna vrijednost 2030.:
01.02.6.63 Investicije u zaštitu okoliša	6.549.913,40 kn	10.410.377,00 kn
01.02.16.57 Broj požara na 10.000 stanovnika	Cca 30 na 10.000 stanovnika	20 na 10.000 stanovnika
Posebni cilj 4.3. Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027. <i>Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom</i>		
Pokazatelj ishoda SRUP Virovitica:	Početna vrijednost 2021.:	Ciljna vrijednost 2030.:
01.02.6.63 Investicije u zaštitu okoliša	7.118.994,30 kn	

10. Terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja

Posebni cilj 1.1 (PC 1.1): Obrazovanje po mjeri pojedinca	
Projekt od strateškog značaja 1: Izgradnja Glazbene škole Jan Vlašimsky	
Kratki opis projekta	Izgradnja nove Glazbene škole sa koncertnom dvoranom za potrebe gotovo 400 učenika s kojima radi 37 djelatnika. Izgradnjom nove škole povećat će se mogućnost uvođenja novih školskih programa. Ovom izgradnjom škola će raditi na dvije lokacije.
Spremnost projekta	Izdana građevinska dozvola
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	30.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Posebni cilj 1.3 (PC 1.3): Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - činitelji visokog standarda življenja	
Projekt od strateškog značaja 2: Izgradnja Sportskog centra Vegeška	
Kratki opis projekta	Kompleks atletskih staza, nogometnog igrališta, karting staze i mnogih drugih sportsko-zabavnih sadržaja koji bi imali rekreativnu i turističku svrhu.
Spremnost projekta	U tijeku je izrada glavnih projekata
Planirano trajanje projekta	18 mjeseci
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	20.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Posebni cilj 3.1 (PC 3.1): Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica	
Projekt od strateškog značaja 3: Izgradnja ceste Spojna cesta-Fujsova ulica	
Kratki opis projekta.	Otklanjanje prometnog uskog u centru grada produženjem prometnice uz budući autobusni kolodvor u cilju "rasterećenja" centra grada a koja se nadovezuje na cestu Lidl - Gajeva ulica. Izgradnja ceste vrlo je bitna za budući moderni autobusni kolodvor koji će povećati kapacitete prijma i kvalitetu dostupnih usluga. Navedena prometnica obuhvaća pješačke i biciklističke staze, rasvjetu, odvodnju, most preko rijeke Ođenice i dva kružna toka.
Spremnost projekta	Izdana lokacijska dozvola
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca

Ukupna procijenjena vrijednost projekta	15.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Projekt od strateškog značaja 4: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom Virovitica - Suhopolje	
Kratki opis projekta.	Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom koji bi spojio grad Viroviticu sa Općinom Suhopolje
Spremnost projekta	U fazi razrade ideje
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	5.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Projekt od strateškog značaja 5: Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom Virovitica – Terezino Polje	
Kratki opis projekta.	Izgradnja biciklističke staze sa nogostupom koji bi spojio grad Viroviticu sa Općinom Lukač, pa sve do graničnog prelaza sa Republikom Mađarskom
Spremnost projekta	U fazi razrade ideje
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	10.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Posebni cilj 4.1 (PC 4.1): Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu	
Projekt od strateškog značaja 6: Izgradnja nadzemne garaže	
Kratki opis projekta.	Usko grlo u centru grada predstavlja manjak parkirnih mjesta. Nadzemna garaža projektirati će se na lokaciji u centru Virovitice, uz ulicu Antuna Mihanovića. Planira se izgradnja javne garaže kapaciteta cca. 280 parkirnih mjesta, sa cca. 8.380 m ² bruto površine, na 4 etaže (podrumska etaža, prizemlje i 2 nadzemne etaže). U prizemlju osiguran javni WC. Na krovu je predviđeno postavljanje fotonaponskih ploča za dobivanje električne energije.
Spremnost projekta	Potpisan Ugovor za izradu idejnog arhitektonskog projekta
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	35.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam
Posebni cilj 4.3 (PC 4.3): Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom	

Projekt od strateškog značaja 7: Izgradnja izletišta na Virovitičkim jezerima	
Kratki opis projekta.	Projekt se odnosi na izgradnju drvenih molova, mostova, pješačkih staza, nadstrešnica za izletnike, centra za posjetitelje i adrenalinskog parka te prikladnih pripadajućih smještajnih objekata.
Spremnost projekta	Izrađen glavni projekt
Planirano trajanje projekta	24 mjeseca
Ukupna procijenjena vrijednost projekta	20.000.000,00 kn
Planirani izvori financiranja	ITU mehanizam

11. Indikativni financijski plan

(bit će dopunjen po finalizaciji Akcijskog plana za provedbu SRUP-a)

STRATEŠKI CILJEVI	<p>Strateški ciljevi NRS 2030.:</p> <p>Strateški cilj 2. "Obrazovani i zaposleni ljudi"</p> <p>Strateški cilj 5. "Zdrav, aktivan i kvalitetan život"</p> <p>Strateški cilj 1. "Konkurentno i inovativno gospodarstvo"</p> <p>Strateški cilj 11. "Digitalna tranzicija društva i gospodarstva"</p> <p>Strateški cilj 10. "Održiva mobilnost"</p> <p>Strateški cilj 8. "Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost"</p>	<p>Posebni ciljevi Plana razvoja Virovitičko-podravske županije:</p> <p>Posebni cilj 3. "Unapređenje obrazovanja u funkciji gospodarskog razvoja i povećanje zapošljivosti"</p> <p>Posebni cilj 4. "Osnaživanje sustava zdravstvene i socijalne zaštite"</p> <p>Posebni cilj 5. "Jačanje ulaganja u kulturu i kulturnu baštinu, sport i civilno društvo"</p> <p>Posebni cilj 1. "Ulaganje u konkurentno, zeleno i digitalno gospodarstvo"</p> <p>Posebni cilj 8. "Unapređenje infrastrukturnih sustava"</p> <p>Posebni cilj 7. "Unapređenje prostornog planiranja, upravljanja prostorom i zaštita okoliša"</p> <p>Posebni cilj 10. "Unapređenje otpornosti Županije na krizne situacije"</p>
POKAZATELJI UČINKA	<p>Pokazatelji učinka NRS 2030.:</p> <p>Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)</p> <p>Stopa sudjelovanja odraslih (25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju</p> <p>Očekivani broj godina zdravog života</p> <p>Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti</p> <p>Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a</p> <p>Stopa zaposlenosti (dobna skupina 20 – 64)</p> <p>Stopa sudjelovanja odraslih (dobna skupina 25 – 64) u cjeloživotnom obrazovanju</p> <p>BDP po stanovniku prema paritetu kupovne moći, u % prosjeka EU-a</p> <p>Indeks globalne konkurentnosti (GCI)</p> <p>Europska ljestvica uspjeha u inoviranju</p> <p>DESI indeks gospodarske i društvene digitalizacije, ukupna vrijednost</p> <p>Udio ukupnih izdataka za istraživanje i razvoj (GERD) u BDP-u</p> <p>Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a</p> <p>Indeks globalne konkurentnosti (GCI), komponenta „Infrastruktura“</p> <p>Stopa recikliranja komunalnog otpada</p> <p>Udio obnovljivih izvora energije u bruto ukupnoj potrošnji energije</p> <p>Emisije stakleničkih plinova (bazna godina – 1990.)</p>	<p>Pokazatelji učinka Plana razvoja Virovitičko-podravske županije:</p> <p>Ol.02.2.64 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području obrazovanja</p> <p>Ol.02.05.53 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području „Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi“ (prema NKD -u 2007.)</p> <p>Ol.02.05.56 Broj zaposlenih u području "Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi" (prema NKD -u 2007)</p> <p>Ol.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku</p> <p>Ol.02.13.29 Broj aktivnih udruga na području županije</p> <p>Ol.02.2.64 Bruto investicije u materijalnu i nematerijalnu imovinu u području Obrazovanje</p> <p>Ol.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća</p> <p>Ol.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima</p> <p>Ol.02.1.06 Postotak malih i srednjih poduzeća od ukupnog broja poduzeća</p> <p>Ol.02.6.62 Rashodi za zaštitu okoliša na području županije, po stanovniku</p> <p>Ol.02.6.63 Investicije u zaštitu okoliša</p> <p>Ol.02.16.57 Broj požara na 10.000 stanovnika</p>

POSEBNI CILJEVI	POKAZATELJI ISHODA	FINANCIJSKI PLAN 2021.	FINANCIJSKI PLAN 2022.	FINANCIJSKI PLAN 2023.	FINANCIJSKI PLAN 2024.	FINANCIJSKI PLAN 2025.	FINANCIJSKI PLAN 2026.	FINANCIJSKI PLAN 2027.	UKUPNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU POSEBNOG CILJA
Posebni cilj 1.1: Obrazovanje po mjeri pojedinca	Pokazatelj ishoda 1.1.	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 1.1.
Posebni cilj 1.2: Cjelovito i dostupno zdravstvo i socijalna skrb	Pokazatelj ishoda 1.2.	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 1.2.

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.

<i>Posebni cilj 1.3: Civilno društvo, kultura i sportsko-rekreacijska infrastruktura - nositelji visokog standarda življenja</i>		<i>Pokazatelj ishoda 1.3.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 1.3.
<i>Posebni cilj 2.1: Obrazovni sustav kao temelj gospodarskog razvoja</i>		<i>Pokazatelj ishoda 2.1.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 2.1.
<i>Posebni cilj 2.2.: Međusektorska integracija s naglaskom na ključne sektore gospodarstva</i>		<i>Pokazatelj ishoda 2.2.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 2.2.
<i>Posebni cilj 2.3: Poticajno poslovno okruženje i infrastruktura koja prati potrebe gospodarstva</i>		<i>Pokazatelj ishoda 2.3.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 2.3.
<i>Posebni cilj 3.1: Kvalitetna prometna povezanost za Urbano područje bez granica</i>		<i>Pokazatelj ishoda 3.1.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 3.1.
<i>Posebni cilj 3.2: Digitalna povezivost za budući razvoj</i>		<i>Pokazatelj ishoda 3.2.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 3.2.
<i>Posebni cilj 4.1: Komunalna infrastruktura koja doprinosi visokoj kvaliteti života i očuvanom okolišu</i>		<i>Pokazatelj ishoda 4.1.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 4.1.
<i>Posebni cilj 4.2: Razvoj i iskorištavanje održivih energetske potencijala</i>		<i>Pokazatelj ishoda 4.2.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 4.2.
<i>Posebni cilj 4.3: Odgovorno upravljanje prostorom i prirodom</i>		<i>Pokazatelj ishoda 4.3.</i>	-	-	-	-	-	-	-	Ukupna alokacija za posebni cilj 4.3.
INDIKATIVNA ALOKACIJA ZA PROVEDBU SRUP-a PO GODINAMA			Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2021. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2022. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2023. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2024. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2025. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2026. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a za 2027. godinu	Ukupna alokacija za provedbu SRUP-a
PLANIRANI IZVORI FINANCIRANJA	DRŽAVNI PRORAČUN		-	-	-	-	-	-	-	-
	FONDOVI EU / ZAJMOVI/ POMOĆI/ OSTALO		-	-	-	-	-	-	-	-

12. Okvir za praćenje i vrednovanje

Strategija razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. predstavlja okvir za planiranje razvoja urbanog područja Virovitica do kraja 2027. godine. Ovaj akt strateškog planiranja usklađen je sa svim hijerarhijski nadležnim aktima na lokalnoj, županijskoj, nacionalnoj i EU razini te pridonosi ispunjenju vizija i ciljeva opisanih u tim dokumentima.

Praćenje, vrednovanje i izvještavanje o provedbi SRUP-a važan je dio u procesu strateškog planiranja. Praćenje provedbe SRUP-a obuhvatit će proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima će se sustavno pratiti uspješnost provedbe ciljeva i mjera navedenih unutar dokumenta. Kontinuirano će se izvještavati o provedbi radi pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim dionicima u razvoju urbanog područja.

Izvještavanje o provedbi SRUP-a

Sukladno Smjernicama, za provedbu Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. kao i izvještavanje o istoj odgovoran je Grad Virovitica kao nositelj izrade dokumenta i grad središte urbanog područja. Grad će, jednom godišnje, nakon dobivanja pozitivnog mišljenja Koordinacijskog vijeća, izvješće o provedbi SRUP-a podnositi Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, najkasnije do 31. srpnja tekuće godine za prethodnu godinu, kako je propisano člankom 49. stavkom 4. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Izvješće će biti izrađeno temeljem uputa Ministarstva.

Dodatno, Grad Virovitica na svojim će internetskim stranicama, sukladno odredbama propisa koji uređuje pravo na pristup informacijama, objavljivati podatke i godišnja izvješća o provedbi SRUP-a.

Postupak i metodologija vrednovanja

Prema članku 48. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, planski dokumenti politike regionalnoga razvoja moraju proći postupak vrednovanja tijekom izrade, tijekom provedbe te nakon provedbe.

- Vrednovanje tijekom izrade (prethodno vrednovanje) - provodi se tijekom izrade planskog dokumenta; osigurava relevantnost i koherentnost dokumenta, a zaključci se integriraju u dokument tijekom izrade; usmjereno je na analizu snaga, slabosti i razvojnog potencijala te pružanje prosudbe o razvojnim pitanjima, strategiji i ciljevima te koherentnosti u odnosu na nadređene politike; pruža potrebnu osnovu za praćenje i buduće vrednovanje, osiguravanjem jasnih i mjerljivih ciljeva te pokazatelja za praćenje ostvarenja ciljeva,
- Vrednovanje tijekom provedbe - provodi se tijekom provedbe planskog dokumenta; nositelji provedbe dokumenta mogu samostalno odlučivati što će se vrednovati i kada; upravljački alat kojim se pomaže izvedba dokumenata; pomaže donositeljima odluka da tijekom provedbe utvrde nedostatke u provedbi dokumenta,
- Vrednovanje nakon provedbe - provodi se po završetku provedbe planskog dokumenta; sažeto ponavljanje i ocjenjivanje cjelokupnog učinka planskog dokumenta odnosno djelotvornost i učinkovitost istog.

Detaljan postupak i metodologija vrednovanja politike regionalnoga razvoja uređen je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015) u skladu s kojim se provodi i postupak vrednovanja SRUP-a.

Postupak vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. pokrenuo je gradonačelnik Grada Virovitice definiranjem plana vrednovanja i donošenjem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. od 8. prosinca 2021. godine. Nadalje, donošenjem Odluke o osnivanju i imenovanju članova Upravljačke skupine za provedbu vrednovanja Strategije razvoja urbanog područja Virovitica 2021.-2027. od 15. prosinca 2021. godine, uspostavljena je Upravljačka skupina koja se sastoji od tri člana, predstavnika institucija u istim ili srodnim područjima koja su predmet vrednovanja. Istom odlukom definirane su i zadaće Upravljačke skupine. Svrha Upravljačke skupine je analiza svih aspekata vrednovanja, od pripreme vrednovanja do završnog izvještaja o provedenom vrednovanju.

Grad Virovitica će, sukladno propisanoj obavezi, na svojim internetskim stranicama objaviti završni izvještaj o provedenom vrednovanju.

13. Prilozi

Prilozi strukturi SRUP-a su:

- *Prilog 1. Analiza stanja i SWOT analiza za potrebe Strategije razvoja Urbanog područja Virovitica 2021. - 2027.*
- *Prilog 2. Sažetak rezultata prethodnog vrednovanja*
- *Prilog 3. Sažetak provedenog postupka savjetovanja s javnošću*
- *Prilog 4. Odluka o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice za period od 2021. do 2027. godine (KLASA: 910-01/21-01/03 URBROJ: 2189/01-08/01-21-6) od 23. studenog 2021. godine.*
- *Prilog 5. Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju i imenovanju članova Partnerskog vijeća Urbanog područja Virovitice za period od 2021. do 2027. godine (KLASA: 910-01/21-01/03 URBROJ: 2189/01-08-01/02-21-11) od 28. prosinca 2021. godine te izvještaji o provedenom konzultacijskom postupku*
- *Prilog 6. Odluka o osnivanju i imenovanju članova Koordinacijskog vijeća za Urbano područje Virovitice (KLASA: 910-01/21-01/02 URBROJ: 2189/01-08/01-21-2) od 5. studenoga 2021. godine*
- *Prilog 7. Odluka o početku postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Urbanog područja Virovitice za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (KLASA: 351-01/21-01/18 URBROJ: 2189/01-08-01/02-21-1) od 14. prosinca 2021. godine*
- *Prilog 8. Ocjena o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja Urbanog područja Virovitica za razdoblje 2021. - 2027.; Mišljenje o provedenom postupku; Virovitičko - podravsko županija, Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko - pravne poslove (KLASA: 351-02/21-02/30 URBROJ: 2189-08/23-22-12) od 7. ožujka 2022. Godine*
- *Prilog 9. Mjere zaštite kulturnih dobara Republike Hrvatske unutar Urbanog područja Virovitica; Republika Hrvatska Ministarstvo kulture i medija; Uprava za zaštitu kulturne baštine; Konzervatorski odjel u Požegi (KLASA: 612-08/21-10/0454 URBROJ: 532-05-02-07/3-22-04) od 7. siječnja 2022. godine*
- *Prilog 10. Odluka kojom se utvrđuje da nije potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju razvoja Urbanog područja Virovitice za financijsko razdoblje 2021. - 2027. (KLASA: 351-01/21-01/18 URBROJ: 2189-1-08-01/02-22-17) od 10. ožujka 2022. godine*